

**EVDƏ QAL,
SAĞLAM QAL**

Əli Əhmədov:
"Milli şura növbəti
dəfə erməni
dəyirmanına su
tökməklə
məşğuldur"

Bax 8

**Dövlət Təhlükəsizliyi
Xidməti Xarici İşlər
Nazirliyində keçirilən
əməliyyatla bağlı
məlumat yayıb**

Bax 9

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 112 (6077) 7 iyul 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün modul tipli hospitalın açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

**"Heç kim qanundan üstün
deyil - istər yerli, istər
xarici şirkət, istər yerli
vətəndaş, istər xarici
vətəndaş olsun, fərq etmir,
biz xalqımızı qorumalıyıq,
biz xalqımızın sağlamlığını
qorumalıyıq"**

Bax 2

**Rusiyanın
Azərbaycanın hava
məkanından istifadə
edərək İrana zərbə
endirməsi yalandır**

Bax 9

**Ağdərənin
işğalından
27 il ötür**

Bax 12

**"Barselona"
prezidentindən
Messi
açıqlaması**

Bax 16

Koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün modul tipli hospitalın açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

7 iyulun 6-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Bakının Xətai rayonunda Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Tibb Mərkəzinin koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün nəzərdə tutulan modul tipli hospitalının açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Fövqəladə Hallar naziri, general-polkovnik Kəmaləddin Heydərov dövlətimizin başçısına raport verdi. Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Tibb Mərkəzinin modul tipli hospitalı 10 korpusdan ibarətdir və burada 800 xəstəni qəbul etmək üçün hər cür imkan var. Modul tipli hospitalda yaradılan şərait müalicə işi ilə yanaşı, laborator müayinələri də qısa müddətə və keyfiyyətlə aparmağa imkan verir. Belə modul tipli xəstəxanaların istifadəyə verilməsi koronavirusa yoluxanların lazımi tibbi xidmətlərlə əhatə olunması üçün vahid idarəetmə və tibbi əlaqələndirmənin təmin edilməsində böyük rol oynayır.

Azərbaycan dövlətinin koronavirus pandemiyasının yayıldığı ilk günlərdən onunla mübarizə istiqamətində atdığı çox mühüm addımlar sırasında modul tipli xəstəxanaların yaradılması böyük əhəmiyyət daşıyır. Prezident İlham Əliyevin müvafiq tapşırıqlarına əsasən, ölkə ərazisində ümumilikdə 10 modul tipli xəstəxana kompleksinin quraşdırılmasına başla-

“Dünən məşhur bir oteldə baş verən o biabırçı hadisə dözülməzdir. Ona görə, əlbəttə, Azərbaycan polisi düz edərək müdaxilə edib. Polis orqanlarına mənim tərəfimdən çox ciddi göstəriş verilibdir ki, bütün pozuntulara adekvat reaksiya verilməlidir”

nıldı ki, onlardan da bir neçəsinin artıq açılışı olub. Ümumilikdə, yaradılacaq modul tipli xəstəxana kompleksləri ölkənin səhiyyə sisteminə əlavə 2000 çarpayılıq ehtiyat yaradır.

Tibb ocağında yaradılan şəraitlə tanışlıqdan sonra dövlətimizin başçısı Azərbaycan Televiziyasına, İctimai Televiziyaya və “Xə-

zər” Televiziyasına müsahibə verib.

Prezident İlham Əliyevin müsahibəsi

–Cənab Prezident, vaxt tapıb suallarımızı cavablandırıdığınıza görə təşəkkür edirəm. Birinci sualımız bugünkü modul tipli xəstəxana ilə bağlı

olacaq. Yaradılan şəraitlə tanış oldunuz. Bununla bağlı təəssüratlarınızı bölüşməyinizi xahiş edirəm.

- Təəssüratlar çox müsbətdir. Əsas odur ki, bu xəstəxana çox qısa müddət ərzində ərşəyə gəlib və burada 800 xəstənin yerləşməsi nəzərdə tutulur. Nəzərə alsaq

ki, COVID xəstələrinin sayı artmaqdadır, bizə əlavə çarpayılar lazımdır və bu istiqamətdə işlər aparılır.

Bu xəstəxanada bütün lazımi şərait yaradılıb. Palatalar, laboratoriya, diaqnostika mərkəzi, həkimlər üçün yaxşı şərait vardır. Ən önəmlisi odur ki, bu xəstəxana 800 çarpayılıqdır. Bu ərazidə təqribən bir ay-ay yarım ərzində yeni xəstəxana inşa ediləcək. O da modul tipli xəstəxana olacaq. Orada çarpayıların sayı 1300-ə qədərdir. Yəni, təqribən iki ay ərzində biz 2 mindən çox xəstəni yerləşdirə biləcəyik. Beləliklə, xəstəliklə mübarizədə bizim əlavə imkanla-

rimız olacaqdır.

- Cənab Prezident, Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, son vaxtlar Azərbaycanda koronavirusla mübarizə ilə əlaqədar modul tipli xəstəxanalar açılır və Siz də növbəti dəfə belə bir tibb ocağının açılışında iştirak etdiniz. Qısa olaraq toxundunuz, amma istərdim, mümkünsə ətraflı məlumat verəsiniz ki, gələcəkdə də əlavə belə tibb ocaqlarının yaradılması, inşası nəzərdə tutulurmu?

Ardı Səh. 3

Koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün modul tipli hospitalın açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

Əvvəli Səh. 2

- Bəli, nəzərdə tutulur. Bildiyiniz kimi, modul tipli 5 xəstəxana artıq fəaliyyətdədir. Bu xəstəxanaların tez bir zamanda inşa edilməsi onu göstərir ki, biz həтта seyntot vəziyyətdə lazımı addımları ata bilirik. Bildiyiniz kimi, heç bir ölkə bu pandemiya hazır deyildi. Bizim mövcud çarpayıların sayı adi rejimə hesablanmışdı. Ona görə, modul tipli xəstəxanaların tikintisi zəruri idi və biz bunu etdik. Bildiyiniz kimi, ikisi Bakıda, biri Sumqayıtda, biri Gəncədə, biri Abşeron rayonunda artıq fəaliyyətdədir və beşinin də tikintisi gedir. Hesab edirdik ki, on xəstəxana bizə kifayət edəcək. Ancaq görürük ki, əlavə xəstəxanalara ehtiyac olacaq. Ona görə, mən bu yaxınlarda göstəriş verdim ki, əlavə on modul tipli xəstəxana sifariş olunsun, onların yerləri müəyyən edilsin və biz ən kritik vəziyyətə hazır olmalıyıq. Əslində, modul tipli bu on xəstəxananın tikintisi ilə bağlı qərarı biz o vaxt vermişdik ki, xəstəliyin yayılması o qədər də geniş vüsət almamışdı. Həmin qərar aprel ayında verilmişdi, o vaxt gündə təqribən 30, 40, 50, 60 insan xəstələnirdi. Əlbəttə, qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi zəruri idi. Ancaq biz təxmin edə bilməzdik ki, xəstəlik necə inkişaf edəcək. La-

“Heç kim qanundan üstün deyil - istər yerli, istər xarici şirkət, istər yerli vətəndaş, istər xarici vətəndaş olsun, fərq etmir, biz xalqımızı qorumalıyıq, biz xalqımızın sağlamlığını qorumalıyıq”

kin ehtimal var idi və dünyada gedən proseslər onu göstərirdi ki, xəstələrin sayı arta bilər. Belə olan halda biz çıxılmaz vəziyyətdə qalar, bu xəstələri harada yerləşdirərdik? Ona görə o vaxt bu qərarın qəbul edilməsi düzgün addım idi. Bu gün yenə də modul tipli əlavə on xəstəxananın tikilməsi barədə qərar gələcəyə hesablanır. Ümumiyyətlə hazırda ölkəmizin 45 xəstəxanasında koronavirus xəstələri müalicə alırlar. Onu da bildirməliyəm ki, bu xəstəxanaların 36-sı mənim sərəncamımla son müddət ərzində inşa edililibdir.

Təsəvvür etmək çətin deyil ki, əgər bu xəstəxanalar tikilməsəydi, indi biz hansı problemlərlə üzləşə bilərdik. Beləliklə, bu gün bizim hələ ki, kifayət qədər boş çarpayılarımız var. Ancaq biz hər bir vəziyyətə hazır olmalıyıq.

Bildirməliyəm ki, bu il istifadəyə verilmiş “Yeni klinika”da hazırda 350 xəstə müalicə alır. Biz qısa müddət ərzində orada çarpayıların sayını 700-750-yə çatdıracağıq. Ona görə hesablamaq çətin deyil ki, əgər buna ehtiyac yaranarsa, biz qısa müddət ərzində 5 mindən çox xəstəni yerləşdirə biləcəyik - yeni, xəstəxanalarda

2100, modul tipli 15 xəstəxanada 3 min, “Yeni klinika”da əlavə 350.

-Cənab Prezident, dünyada, o cümlədən ölkəmizdə koronavirus pandemiyası ilə bağlı vəziyyəti qiymətləndirməyinizi istərdik.

- Bildiyiniz kimi, dünyada koronavirus xəstəliyi daha geniş vüsət alır. Bizim kimi, bəzi ölkələr yumşalma tədbirlərindən sonra gördülər ki, xəstəliyin yayılma tempi geniş vüsət alıb. Ona görə indi dünyada bir çox ölkələr yenidən məhdudlaşdırıcı tədbirlərə qayıdırlar. Hesab edirəm ki, bu,

düzgün qərardır. Çünki bu gün bu xəstəliyin tam müalicəsi üçün peyvənd mövcud deyil. Belə olan halda yoluxanların sayı bundan sonra da arta bilər.

Bizə gəldikdə, bəri başdan bütün qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi ilə vəziyyəti nəzarətdə

addımdır. Bildirməliyəm ki, bir çox ölkələr yenə də karantin rejiminin daha da sərt formasına qayıdırlar.

Əlbəttə, hər bir məsələ müqayisə tələb edir və deyə bilərəm ki, bizimlə ehalisi eyni olan bəzi inkişaf etmiş ölkələrdə yoluxanların

saxlaya bildik və bu gün də vəziyyət nəzarət altındadır. Baxmayaraq ki, hazırda gündə təqribən 500 yeni xəstə qeydə alınır, yəni, yoluxmanın tempi yüksəkdir, ancaq vəziyyət nəzarət altındadır. Əlbəttə, biz pandemiyanın ilk günlərindən çox önəmli addımlar atdıq. Fevral ayında bizim cəmi altı laboratoriyamız var idi. Hazırda bu laboratoriyaların sayı 29-a çatıb və 15 yeni laboratoriya sifariş edilib, yoldadır, gələcək və laboratoriyaların sayı 44-ə çatacaq

sayı 60-70 mindir, ölənlərin sayı 10 mindir. O ölkələrin səhiyyə sistemi bir çox hallarda nümunə kimi göstərilirdi. Bu, onu göstərir ki, heç bir ölkə tam şəkildə özünü sığortalamış hesab edə bilməz və bu xəstəlik sərhəd tanımır. Ona görə beynəlxalq əməkdaşlığa daha böyük ehtiyac var və Azərbaycan bu istiqamətdə lazımı addımları atır.

Ardı Səh. 4

Koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün modul tipli hospitalın açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

nəvi ölkə adlandırıb. İstərdim ki, bu təşkilatla əlaqələrimizi və əməkdaşlığımızı qiymətləndirəsiniz.

-Biz ilk gündən Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə təmasda idik. Çünki bu təşkilat dünya miqyasında bu işlərə cavabdehlik daşıyan birinci təşkilatdır. Onların mütəxəssislərini dəvət etdik. Onlar da ezam olundu, gəldilər, bəzi məsləhətlər verdilər və o məsləhətlər əsasında öz addımlarımızın bir hissəsini atdıq. Dediğiniz kimi, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanda görülmüş işlərə yüksək qiymət vermişdir, həm birinci mərhələdə, ondan sonrakı mərhələdə və bu gün. Bu gün də biz sıx əlaqədəyik və hesab edirik ki, bu təşkilatla hər bir ölkə çox sıx əməkdaşlıq etməlidir. Çünki biz yalnız Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatından məsləhət ala bilərik. Ona görə biz bu təşkilatı beynəlxalq arenada da dəstəkləyirik, bildiyiniz kimi, ona maliyyə

Əvvəli Səh. 3

Bu xəstəlik bir şeyi də göstərmiş - adətən hesab olunurdu ki, belə dəhşətli pandemiyalar, epidemiyalar, insanların yoluxucu xəstəliklərdən kütləvi şəkildə həlak olması ancaq geridə qalmış ölkələrdə mümkündür. Amma həyat onu göstərdi ki, bu, belə deyil. Həyat onu göstərdi ki, bu gün pandemiyadan ən çox əziyyət çəkən ölkələr inkişaf etmiş ölkələrdir. Əgər onlar bu məsələyə tam çarə tapa bilmirlərsə, əlbəttə ki, o qədər də inkişaf etməmiş, yaxud da geridə qalmış ölkələrdə vəziyyəti təsəvvür etmək çətin deyil.

Biz, əlbəttə, bütün addımları atanda vəziyyəti dərinlən təhlil edirik. Məhdudlaşdırıcı tədbirlər tətbiq olunanda, əlbəttə ki, mütəxəssislərlə, həkimlərlə məsləhətləşmələr aparılır. Yəni, biz bu işi kortəbii aparmırıq, ölçülüb-biçilmiş addımlar atırıq. Bu addımların əsas məqsədi insanlarımızı, onların sağlamlığını, həyatını bu xəstəlikdən qorumaqdır. Pandemiya dövründə bütün imkanlarımız səfərbər olunmalıdır ki, biz bu vəziyyətdən az itkilərlə çıxa bilək.

-Cənab Prezident, karantin rejiminə toxundunuz. Bu cür karantin rejiminin nə qədər davam edəcəyini proqnozlaşdırmaq olar? Yəni, hansısa bir səviyyə varmı özümüz üçün onu əsas tutaraq deyə bilək ki, karantin rejimi filan vaxt yekunlaşa bilər.

-Bilirsiniz ki, biz pandemiya dövründə adətən karantin rejimini bir, ya iki həftə ərzində elan edirik. Vəziyyəti təhlil edərkən, nəzarət mexanizmlərini gücləndirərkən baxırdıq ki, bu sərtləşdirilmiş tədbirlər nəyə gətirib çıxarır. Deyə bilərəm ki, bir müddət bundan əvvəl yoluxanların sürətlə artan sayı

“Hesab edirəm ki, bu gün neftin qiymətinin düşməsinə sevinən bir Ermənistandır, bir də özünü müxalifət adlandıran antimilli şura. Çünki hər ikisi Azərbaycan dövlətçiliyinə düşmənçilik hissləri ilə yaşayır. Bunu Azərbaycan xalqı bilməlidir. Amma mən demişəm, neftin qiyməti hətta 14 dollar da olsa, biz ayaqda duracağıq”

indi sabitləşib. Son bir neçə gün ərzində, dediyim kimi, artıq 500 ətrafında yeni yoluxan insan var. Ancaq biz hələ müsbət dinamika çıxarmışıq. Bu günə qədər xəstələnenlərin sayı sağalanların sayından çoxdur və bu mənfi dinamika, qeyd etdiyim kimi, bizim səhiyyə sistemimizə də əlavə yüküdür. Ona görə indiki rejim nə qədər davam edəcək və bu rejim daha da sərtləşəcək, yoxsa yumşalacaq, yaxın gələcəkdə biz bunu görəcəyik. Yəni də demək istəyirəm ki, ilk gündən bu günə qədər burada dövlət tərəfindən bütün lazımi addımlar atılıb. Xəstəliyin yayılmasının başlıca səbəbi bəzi insanların məsuliyyətsizliyidir. Onlar sadəcə qaydaları gözləmir, bunlara əməl etmirlər. Ona görə biz məcbur olub cərimələri artırıq. Bəzi hallarda karantin rejimini pozanlara qarşı sərt addımlar atmağa məcbur oluruq. Ancaq onlar da öz məsuliyyətini dərk etməlidirlər. Bütün qaydalar insanların, o cümlədən karantin rejimini pozanların sağlamlığının qorunmasına hesablanıb. Amma biz görürük ki, insanlar bu rejimi nümayişkarane pozurlar. Dünən məşhur bir oteldə baş verən o biabırçı hadisə dözülməzdir. Ona görə, əlbəttə, Azərbaycan polisi düz edərək müdaxilə edib. Polis orqanlarına mənim tərəfimdən çox ciddi göstəriş verilibdir ki, bütün pozun-

tulara adekvat reaksiya verilməlidir. Heç kim qanundan üstün deyil - istər yerli, istər xarici şirkət, istər yerli vətəndaş, istər xarici vətəndaş olsun, fərq etmir, biz xalqımızı qorumalıyıq, biz xalqımızın sağlamlığını qorumalıyıq. Eyni zamanda, mövcud qanunlar və karantin rejimi ilə bağlı tətbiq edilən qaydalar hər kəs üçün əsas olmalıdır. Ona görə biz bundan sonra da bu istiqamətdə addımlarımızı atacağıq. Əgər o qaydaları pozan

insanlar daha məsuliyyətli olarsa və nizam-intizama riayət edərlərsə, hesab edirəm ki, biz pandemiyanı nəzarətdə saxlaya biləcəyik.

-Cənab Prezident, pandemiya başladığı gündən bəri Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə sıx əməkdaşlıq edir. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanı koronavirusla mübarizədə nümu-

yardımı da etmiş. Bu gün təşkilatın nümayəndəliyi Azərbaycanda çox fəal iş aparır və bu xəstəliyin yayılmaması üçün əməli addımlar atır. Biz bu fəaliyyətə görə minnətdarıq. Bildiyiniz kimi, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Azərbaycan tərəfindən təşkil olunmuş Zirvə görüşlərində də iştirak edib.

Ardı Səh. 5

Koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün modul tipli hospitalın açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

Əvvəli Səh. 4

Hesab edirəm ki, pandemiya-dan sonra da biz bu təşkilatla əməkdaşlığımızı uğurla davam etdirəcəyik.

-Cənab Prezident, koronavirus pandemiyasının ölkəmizin sosial-iqtisadi sahələrinə təsiri necədir? Bu barədə fikirlərinizi öyrənmək istərdik.

Əlbəttə, bu pandemiya təsirsiz ötüşmədi. Dünyanın aparıcı maliyyə qurumları indi ortaya müxtəlif proqnozlar qoyurlar - dünya iqtisadiyyatı nə qədər tənzüülə uğrayacaq, avrozonada vəziyyət necə olacaq, işsizliklə bağlı vəziyyət necə olacaq? Biz görürük ki, işsizlik az olan ölkələrdə işsizlik kəskin artır. Dünya iqtisadiyyatına böyük zərbə vuruldu və Azərbaycan da dünya iqtisadiyyatının bir parçası olduğu üçün təbii ki, bu, bizim vəziyyətimizdə də mənfi təsir göstərmişdir.

Biz bu ili çox böyük ümidlərlə, böyük planlarla başlamışdıq. İlin ilk aylarında iqtisadi göstəricilərimiz kifayət qədər yüksək idi. Biz hesab edirdik ki, 2020-ci il son vaxtlar apardığımız islahatların nəticəsində gözəl nəticələri verə biləcəkdir. Ancaq əlbəttə ki, pandemiya bizim bütün planlarımızı da müdaxilə etdi və biz şüurlu şəkildə çox sərt məhdudlaşdırıcı addımlar atdıq, o cümlədən ticarət sahəsində, digər sahələrdə. Təxmin edirdik ki, iqtisadiyyatımız tənzüülə uğrayacaq. Azərbaycan iqtisadiyyatı beş ayın yekunlarına görə 1,7 faiz tənzüülə uğradı. Altı ayın yekunları yəqin ki, bir neçə gündən sonra məlum olacaq. Amma bilirsiniz, bu, bərpa ediləcək. Ona görə mən bir daha demək istəyirəm ki, seçim qarşısında olanda bizim seçimi-miz birmənalı, tərəddüdsüz idi, insanların sağlamlığı ön plandadır, iqtisadiyyat ikinci plandadır. Amma buna baxmayaraq, biz heç bir sosial layihəni təxirə salmadıq, ixtisar etmədik. Əksinə, bu il büdcə xətti ilə reallaşan sosial layihələr keçən ilə nisbətə daha təsirlidir. Məsələn, ən hassas təbəqəyə aid olan layihələr bu il daha böyük həcmdə icra edilir. Məsələn, bu il məcburi köçkünlər üçün rekord sayda binalar tikiləcək, 7 mindən çox köçkün ailəsi yeni mənzillərlə təmin ediləcəkdir. Şəhid ailələri üçün bu il rekord sayda - 1500 mənzil istifadəyə verilecək, adətən ildə təqribən 700-800 mənzil təqdim edilir. İyirmi il orduda qüsursuz xidmət etmiş hərbiçilərə bu il 400-dən çox mənzilin verilməsi nəzərdə tutulur. Biz ünvanlı sosial yardım alanların sayını artırdıq. Bu rəqəm təqribən 85 minə yaxınlaşır - 85 min ailə, yəni, 300 mindən çox insan. Digər önəmli sosial layihələr icra edildi. Bildiyiniz kimi, işsizləri, o cümlədən qeyri-formal

sahədə işləyənləri dəstəkləmək, pandemiya-dan zərər çəkmiş sahələrdə çalışan insanlara maddi yardım göstərmək və digər məqsədlər üçün təqribən 3 milyard manat vəsait nəzərdə tutulur və o vəsaitin bir hissəsi artıq xərclənib.

Ona görə biz nə qədər vəsait lazımdırsa, o qədər də ayıracağıq. Digər tərəfdən, baxmayaraq ki, iqtisadiyyatımız tənzüülə uğrayıb, amma bəzi sahələrdə inkişaf da var. Məsələn, kənd təsərrüfatı. Biz beş ayın yekunlarına görə bu sahədə 3 faizdən çox artım gördük. Kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar və şəffaflıq bu gün çox yaxşı nəticələrə gətirib çıxarıb. Qeyri-neft sənayesi sahəsində artım beş ay ərzində 16 faiz olub. Bu da son illər ərzində sənayeləşmə prosesinin təzahürüdür. Ona görə mən hesab edirəm ki, biz bütövlükdə bu il də lazımi səviyyədə başa vuracağıq. Dünya bazarlarında neftin qiymətinin kəskin düşməsinə baxmayaraq, altı ay ərzində bizim valyuta ehtiyatlarımız cəmi 98 milyon dollar azalıb. Biz daha da böyük düşmə, tənzüül gözləyirdik. Əgər bizim büdcəmizdə neftin qiyməti 55 dollar hesablanıbsa, altı ay ərzində neftin orta qiyməti 38 dollar olub. Yəni, bu, bizim üçün böyük itkidir. Bəzi günlərdə daha aşağı düşürdü. Hətta bildiyiniz kimi, özünü müxalifət adlandıran bəzi nümayəndələr bir-birini təbrik edirdilər, toy-bayram edirdilər ki, neftin qiyməti 14 dollara düşüb və beləliklə, ölkə böyük problemlərlə üzləşəcək. Bilirsiniz, Azərbaycan xalqı bu iyirnc mənərəni görürkən bir daha əmin olur ki, kim kimdir. Çünki neftin qiymətinin düşməsi, ilk növbədə, insanların sosial məsələlərinin həllində özünü göstərəcək. Əgər neftin qiyməti uzun müddət aşağı

səviyyədə olarsa, biz istər-istəməz investisiya xərclərimizi azaltmalı olacağıq. Belə olan halda işsizlik artacaq. Biz məcbur olub sosial xərcləri ixtisar edəcəyik və insanlar bundan əziyyət çəkəcəklər. Hesab edirəm ki, bu gün neftin qiymətinin düşməsinə sevinən bir Ermənistanlıdır, bir də özünü müxalifət adlandıran anti-millilərə. Çünki hər ikisi Azərbaycan dövlətçiliyinə düşmənçilik hissləri ilə yaşayır. Bunu Azərbaycan xalqı bilməlidir. Amma mən xələm, neftin qiyməti həttə 14 dollar da olsa, biz ayaqda duracağıq. Çünki biz son illər ərzində o qədər böyük iqtisadi-maliyyə potensialı yaratmışıq ki, istənilən böhranla bacara biləcəyik.

İqtisadi sahədə bir məsələyə də toxunmaq istəyirəm. Bildiyiniz kimi, hazırda kölgə iqtisadiyyatına qarşı çox ciddi mübarizə aparılır və bu mübarizə özünü göstərir. Həm biznes cəmiyyəti bunu görür və qiymətləndirir, eyni zamanda, biznes qurumlarında fəaliyyət göstərən vətəndaşlar. Bu il yüz mindən çox əmək müqaviləsi imzalandı. Əslində bu, qeyri-formal məşğulluğun aşdırılması deməkdir. Çünki bu günədək yüz minə qədər insan kölgə iqtisadiyyatında fəaliyyət göstərirdi, öz əməkhaqqı barədə məlumat vermirdi. Beləliklə, özünü gələcək pensiya təminatından, gələcək tibbi sığortadan məhrum edirdi. Odur ki, həm maarifləndirmə işləri, həm də çox ciddi inzibati addımlar və dövlət qurumları ilə biznes qurumları arasındakı təmaslar, onlar üçün güzəştli vaxtın uzadılması ona gətirib çıxardı ki, yüz mindən çox əmək müqaviləsi imzalandı və bu, son hədəf deyil. Bizdə qeyri-formal sahədə bəlkə də hələ yüz minlərlə insan işləyir və əminəm ki, onlar da tədricən kölgə iqtisadiyyatından aq iqtisadi

diyyata keçəcəklər. Bu islahatlar, eyni zamanda, büdcə gəlirlərində də özünü göstərdi. Baxın, ticarət və ictimai işə obyektlərinin böyük əksəriyyəti bu müddət ərzində bağlı idi. Turizm sıfır səviyyəsindədir. Halbuki biz hesab edirdik ki, bu il ölkəyə təqribən 3,5 milyon turist gələcək. Çünki keçən il 3 milyon rekord hədd idi. Bu il üçün belə planlaşdırırdıq. Bu da ölkə iqtisadiyyatına minimum 2 milyard dollar valyutanın gəlməsi demək idi. Biz bundan da məhrum olduq. Ancaq altı ay ərzində vergi və gömrük orqanları büdcəyə proqnozdan əlavə 423 milyon manat cəlb edə biliblər. Bunun 98 milyon manatını gömrük, qalan böyük hissəsini vergi orqanları təmin edib. Nəyin hesabına? Məhz şəffaflığın, dürüstlüyün hesabına, kölgə iqtisadiyyatının daralması hesabına. Yəni, biz bu islahatları ən böhranlı məqamda da aparırıq və gözəl nəticələr əldə edirik. Əlbəttə ki, mən demişəm, bu vəsaitin hamısı ancaq sosial layihələrə, o cümlədən COVID-ə qarşı mübarizəyə xərclənəcəkdir.

-Cənab Prezident, Azərbaycan pandemiyası ilə mübarizədə bir çox ölkələrə humanitar yardım göstərib. Bununla bağlı fikirlərinizi bölüşməyinizi xahiş edirik.

- Bəli, tamamilə haqlısınız. Biz bu günə qədər 30-dan çox ölkəyə humanitar və maliyyə yardımını göstərmişik. Onu deyə bilərəm ki, biz bu haqda heç məlumat da vermirdik. Çünki biz bunu piar üçün yox, sadəcə olaraq, ölkələrə həmrəylik borcu kimi edirdik. Ancaq bir neçə dövlət başçısı mənə təşəkkür məktubu ünvanladıqdan sonra bu, artıq bilindi və biz də əlbəttə ki, bunu giz-

lətmirik. Əksinə, hesab edirəm ki, bu, bizim böyük üstünlüyümüzdür. Çünki hətta çətin bir dövrdə biz 30-dan çox ölkəyə yardım göstərmişik və düz etmişik. Əlbəttə, məhz çətin günlərdə ölkələr bir-birinə dəstək verməlidirlər. Yaxşı günlərdə hər kəs yaxşı sözlər deyə bilər, yaxşı bəyanatlar verə bilər. Ancaq biz bu həmrəyliyi sözdə yox, əməldə göstərməliyik və bunu göstərmişik. Hesab edirəm ki, buna görə ölkəmizin beynəlxalq mövqeləri daha da möhkəmlənib. Onsuz da Azərbaycan dünyada çox yüksək imicə malik bir ölkədir. Son hadisələr bunu bir daha təsdiqlədi. Bu humanitar və maliyyə yardımını bir daha onu göstərir ki, ilk növbədə, Azərbaycan ayaqda möhkəm duran ölkədir və çətin dövrdə özünə qapanmır. Əksinə, bu dövr ərzində bizim təşəbbüslərimiz, o cümlədən beynəlxalq müstəvidə təşəbbüslərimiz beynəlxalq əməkdaşlığı təşviq edən təşəbbüslərdir. Burada Azərbaycan dünya miqyasında çox önəmli rol oynayan ölkə kimi özünü bir daha təsdiqləyib.

İkincisi, bizim fəlsəfəmiz belədir. Mən əminəm ki, əgər kimsə yardım üçün müraciət edirsə, imkan daxilində o xahişlər təmin olunmalıdır. Çünki biz ancaq əməkdaşlıq, xeyirxahlıq, yardım və dəstək hesabına daha çox dost qazana bilərik. Biz bunu ardıcılıqla, düşünülmüş siyasətlə etmişik. Biz heç vaxt hansısa bir ölkənin çətin vəziyyətindən istifadə edib özümüz üçün nəyisə qoparmağa çalışmamışıq. Həmişə kömək etməyə çalışmışıq. İndi kim bunun qədrini bilir, sağ olsun, kim bunu unudur, özü bilər. Hər halda bizim vicdanımız təmizdir. Bu dövrdə biz, əlbəttə, bundan sonra da yardımları göstərər bilirik və edəcəyik. O cümlədən biz Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 10 milyon dollar ianə verdik. Birinci ianə sıfır onların öz planlarını həyata keçirməsi üçün idi. İkinci ianə isə pandemiya-dan ən çox əziyyət çəkən və ən ağır vəziyyətdə olan Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrə nəzərdə tutulur. Biz digər beynəlxalq təşkilatlara maliyyə yardımını göstərmişik. Yenə də deyirəm, hesab edirəm ki, tamamilə düzgün addım atmışıq.

-Cənab Prezident, belə bir dövrdə şəxsən Siz beynəlxalq arenada bir sıra təşəbbüslər irəli sürmüşünüz. Biz buna misal olaraq Türk Şurasının və Qoşulmama Hərəkatının Zirvə toplantılarını göstərə bilirik. Necə düşünürsünüz, bu təşəbbüsləri Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun göstəricisi kimi dəyərləndirmək olarmı?

Ardı Səh. 6

Koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün modul tipli hospitalın açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

Əvvəli Səh. 5

-Təbii ki. Bilirsiniz, mən hesab edirəm ki, hər bir ölkə, - hər halda biz Azərbaycanın mövqeyini bunda görürük, - hər hansı bir təşkilatda fəaliyyəti tam icra etməlidir. Yəni, bu fəaliyyət, xüsusilə sədrlik fəaliyyəti formal xarakter daşımalıdır, halbuki daşıya da bilər. Çünki Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına sədrlik növbəliklik prinsip əsasında. Qoşulmama Hərəkatında sədrlik isə seçkilər yolu ilədir. Biz hər iki təşkilatda sədrliyi təxminən eyni vaxtda - keçən ilin oktyabrında öz üzərimizə götürmüşük. Bakıda iki Zirvə görüşü keçirilmişdir. O vaxt mən bəyan etdim ki, biz sədr kimi fəal olacağıq, Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin maraqlarını dünya miqyasında müdafiə edəcəyik, ədalət və beynəlxalq hüququ müdafiə edəcəyik. Ona görə bu ağır bir dövrdə, əlbəttə, hesab etdim ki, Zirvə görüşlərinin keçirilməsinə də böyük ehtiyac var. Bildirməliyəm ki, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə görüşü yeni formatda - onlayn formatda ilk Zirvə görüşü idi. Ondan sonra digər təşkilatlar da buna oxşar addımlar atdılar. Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin və Türk Şurasının Zirvə görüşləri çox uğurlu keçdi. Qəbul edilmiş sənədlərdə Azərbaycanın bu təşəbbüsü və bu sahədə oynadığı rol, həmrəyliyə hesablanmış addımları yüksək qiymət almışdır.

Bundan başqa, mən Avropa İttifaqının Şərq Tərəfdaşlığı Zirvə görüşündə iştirak etmişəm və Azərbaycanın mövqeyini ifadə etmişəm. Eyni zamanda, bu yaxınlarda Azərbaycan, Əfqanıstan, Türkmənistan dövlət başçılarının Zirvə görüşü keçirildi və bu görüş də çox önəmli idi. Biz konkret nəticələrə gəldik. Bu Zirvə görüşü daha çox logistika, nəqliyyat sektoruna aid idi. Ancaq mənim təşəbbüslə biz onun formatını bir qədər genişləndirdik. Yəni də təşəbbüs göstərərək hökumətlərə işçi qruplarının yaradılmasına nail olduq. İndi məsləhətləşmələr gedir. İnteraktivlər, ticarət, nəqliyyat-logistika, energetika, telekommunikasiya. Burada çox önəmli üçtərəfli format artıq formalaşmışdır. Deyə bilərəm ki, üçtərəfli əməkdaşlıq formatına biz həmişə çox böyük maraqla yanaşmışıq, üstünlük vermişik. Bir neçə ölkə ilə belə formatlar var. Bu isə üçtərəfli və çox böyük iqtisadi səmərə gətirə biləcək yeni bir formatdır. Əlbəttə ki, bizim növbəti təşəbbüsümüz BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsi ilə əlaqədar idi. Bu təşəbbüs də dünya miqyasında yüksək qiymət aldı və 130-dan çox ölkə bizim təşəbbüsümüzdə dəstək verdi. Beləliklə, yaxın gələcəkdə sessiya keçiriləcəkdir.

-Cənab Prezident, Sizin BMT

Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsi təşəbbüsünüzün əleyhinə səs verən yeganə ölkə Ermənistan idi. Bunu nə ilə əlaqələndirirsiniz? Bu, Ermənistanın bizə qarşı olan nifrətidir, yoxsa özünü dünyadan təcrid etməsidir?

-Yəqin ki, hər ikisidir. Hesab edirəm ki, bunun əsas səbəbi Ermənistanda hökm sürən və dövlət tərəfindən təbliğ edilən Azərbaycanafobiyadır, Azərbaycan dövlətinə, Azərbaycan xalqına nifrətin təzahürüdür. Ancaq Ermənistan özü-özünü çox pis vəziyyətə qoydu. Siz qeyd etdiyiniz kimi, özünü dünyadan təcrid etdi. Çünki bu təşəbbüsün əleyhinə çıxmaq ağılsızlıqdır və qeyri-rasional düşüncənin məhsuludur. Çünki biz bu təşəbbüsü irəli sürəndə bir məqsədi güdürdük ki, artıq dünya miqyasında söylərimizi birləşdirək. Bu təşəbbüslə əlaqədar bizim konkret təkliflərimiz də olacaqdır. Çünki türk dünyasında biz bunu keçirdik, 120 ölkəni əhatə edən Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində keçirdik. İndi biz dünya miqyasında bunu keçirmək istəyirik ki, burada vahid bir yanaşma tətbiq olunsun, ölkələr özələrinə qapanmasın, inkişaf etmiş ölkələr ağır vəziyyətdə olan ölkələrə kömək göstərsinlər. Biz bunu görmürük. İndi biz görürük kim kimə kömək göstərir. Peyvənd icad olunandan sonra bu peyvəndi pulla ala bilməyən ölkələrə bu, pulsuz verilsin. Burada donor təşkilatlar, iri biznes qurumları öz sözlünü desin. Yəni, biz bu təklifləri buna görə, həm də həmrəyliyi nümayiş etdirmək üçün veririk. Hələ bilinmir ki, peyvənd icad olunandan sonra nələr baş verəcək? İndi dərmanlar, cihazlar uğrunda mübarizə gedir. Biz özümüz bu vəziyyətlə üzlaşmışdıq. Biz sifariş edilmiş və pulla alınmış bəzi cihazları ölkəmizə gətirə bilməmişik. Çünki imkan vermədilər. Ona görə peyvənd icad ediləndən sonra hansı vəziyyət olacaq? Bunu heç kim bilmir. Birincisi, bu peyvənd nə dərəcədə səmərəli olacaq? İndi testdən keçir. Sonra kasıb ölkələrin ona əli çatacaq, yoxsa yox? O, pulları satılacaq, yaxud da ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı onu paylayacaq? Yoxsa ki, zəngin ölkələr bundan istifadə edib öz əhalisinin canını qurtaracaq, amma kasıb ölkələrdəki insanlar öləcək? Bu, düzülmezdir. Bütün bu məsələlər vahid bir yanaşma tələb edir. Hətta ölkələr BMT Baş Assambleyasında vahid bir fikrə gəlməyə belə, biz bu məsələni qaldırmalıyıq. Biz dünya birliyinin məsuliyyətli ölkəsi kimi bu məsələni qaldırırıq. Ona görə Ermənistanın bu addımı qətiyyətlə başadüşülən deyil.

Bildiyiniz kimi, bu təşəbbüsün reallaşması üçün bizə 97 səs lazım idi. Biz isə 130-dan çox ölkə-

nin səsini qazandıq. Hesab edirəm ki, burada iki əsas amil öz rolunu göstərdi - bu mövzunun aktuallığı və beynəlxalq müstəvidə Azərbaycana olan dəstək və rəğbət. Biz bu rəğbəti uzun illər ardıcıl fəaliyyət hesabına, prinsipial, müstəqil siyasətimiz sayəsində qazanmışıq.

Mən dəfələrlə demişəm ki, biz müstəqil siyasət aparırıq və bizim siyasətimizə heç bir kənar qüvvə təsir edə bilməz. Müxtəlif məqamlarda bunu dəfələrlə nümayiş etdirmişik. Ona görə bu gün Azərbaycana olan rəğbət doğrudan da ən yüksək səviyyədədir. Biz doqquz il bundan əvvəl 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv seçilmişik. Bildirməliyəm ki, o vaxt bizdən əvvəl Ermənistan namizədliyini vermişdi. Ancaq gördə ki, biz namizədliyimizi verdik, bizim qarşımızda aciz olduqlarını başa düşdülər və namizədliklərini sakitcə geri götürdülər - yəni, o diplomatik döyüş arenasından qaçdılar. Ondan beş il sonra döyüş meydanından qaçdılar və beləliklə, Azərbaycan işğal edilmiş torpaqların bir hissəsini işğalçılardan azad etdi. Ona görə bu, 10 ildən sonra yenidən bizə verilən böyük beynəlxalq dəstəkdir. Mən öz ölkəmizi heç kimlə müqayisə etmək istəmirəm. Amma hesab etmirəm ki, bir çox ölkələr BMT-də bu qədər dəstək qazana bilər. Bu, yenə də bizim dürüstlüyümüzün, sözlümüzdə əməl etməyimizin nəticəsidir. Mən dəfələrlə demişəm, bizim sözlümüz imzamız qədər təsirlidir və bunun təsiri eynidir. Biz sözlümüzü tutan ölkəyik.

O ki qaldı, Ermənistana, əslində, onlar özələrini çox gülməli vəziyyətə qoydular. Bizim təşəbbüsümüzü 130-dan çox ölkə rəsmən dəstəklədi, özü də fərdi qaydada. Baxmayaraq ki, Qoşulmama Hərəkatı bütövlükdə buna dəstək vermişdi, yenə də bütün ölkələr fərdi qaydada ya bizə, ya da ki, BMT-yə məktublarla bu haqda məlumat verdilər. Bir neçə ölkə səsiz qaldı. Yəni, onlar, sadəcə olaraq, buna reaksiya vermədilər. Yeganə ölkə - Ermənistan bunun əleyhinə çıxıb. Ermənistanın BMT-dəki səfiri çox qərribə bir məktub ünvanlamışdır ki, onlar bunun əleyhinədirlər.

Birincisi, Ermənistanın özü regionda və bəlkə də dünyada pandemiya əhəmiyyətli çox zərər çəkmiş ölkələrdən biridir. İndi özləri etiraf edirlər ki, bu pandemiya ilə bacarmırlar. İndi özləri döymədikləri qapı qalmayıb ki, onlara yardım etsinlər. Yenə də dilənə-dilənə, yalvara-yalvara, oradan-buradan hansısa yardım hesabına yaşamağa çalışırlar. Belə olan halda onlar özləri maraqlı olmalıdır. İkincisi, bu, bir daha onların ksenofob, irqçi və faşist mahiyyətini göstərir. Çünki artıq dünya bunların əsl simasını dəfələrlə görüb-

dür. Bu gün Ermənistanda faşizm ideologiyası üstünlük təşkil edir. Mən demişəm, rejim dəyişə bilər, amma bu ölkənin faşist ideologiyası dəyişməz olaraq qalır. Bu ideologiyanın hədəfində bizik. Onların Azərbaycanafob siyasəti bu gün də özünü büruzə verdi. Onlar özləri-özələrini dünyadan təcrid edirlər. Amma bu addım, əlbəttə ki, heç bir məsələyə təsir edə bilməz. Sadəcə olaraq, dünya ictimaiyyəti bir daha Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə öz diqqətini artıracaq, görəcək ki, məhz buna görə bu addım atıldı, buna görə Ermənistan etiraz etdi və yenidən təcrid edilmiş vəziyyətdə qaldı.

-Cənab Prezident, Siz Ermənistanın beynəlxalq təşkilatlarda addımlarından danışdınız. Ancaq bu ölkənin daxili və demokratik, insan haqlarının pozulması halları geniş vüsət alır. Avropa təşkilatları isə bütün bunlara göz yumur. Sizcə, bu, nə ilə əlaqədardır?

- Hesab edirəm ki, bunun əsas səbəbi erməni lobbisi və onun maliyyə vəsaitidir. Erməni lobbisi Ermənistanı bütün təşkilatlarda müdafiə edir. Mən bunu şəxsən Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin başçısı kimi görmüşəm. Yəni, Ermənistan tamamilə tənqidəndən kənar idi. O vaxt ermənipərəst deputatlar və əslən Avropa ölkələrindən olan varlı ermənilər bütün imkanlardan, öz maliyyə imkanlarından istifadə edib Ermənistanı bütün tənqidlərdən qoruyurdular. Ermənistanda insan haqlarının və demokratiyanın pozulması bu günün işi deyil. Ermənistanda heç vaxt demokratiya olmayıb. Ermənistan hələ müstəqil ölkə kimi formalaşandan dərhal sonra öz əsl xislətini göstərdi. Xocalı soyqırımını törədən faşistlər demokrat ola bilməzlər. Başqasının torpağına göz dikən, bir milyon insanı evsiz-eşiksiz qoyan ölkə demokrat ola bilməz. Onlar bir milyon Azərbaycan vətəndaşının və Ermənistan da yaşayan azərbaycanlıların elementar insan haqlarını pozublar. Ancaq ermənilərə himayədarlıq edənlər, ilk növbədə, erməni lobbisi, onun pulları, ondan sonra Ermənistan hökumətinin Avropada çirkin lobbiçilik fəaliyyəti onları həmişə bu tənqidəndən qoruyurdu. Əslində, bu, lobbiçilik fəaliyyəti deyil, bu, korrupsiya fəaliyyətidir. Mən hesab edirəm ki, bu fəaliyyət Avropada geniş araşdırılmalıdır. Bizdə kifayət qədər siqnallar var ki, bəzi siyasi xadimlər, deputatlar, bəzi Avropa ölkələrinin hökumət üzvləri Ermənistana xüsusi münasibət bəsləyirlər. Elə adamlar var ki, Dağlıq Qarabağa yüzlərlə səfər edib. Bunun arxasında

nələr dayanır, hamımız yaxşı başa düşürük. Ona görə Avropanın hüquq-mühafizə orqanları bu məsələni, Ermənistan hökumətinin Avropada korrupsiyanın yayılmasına verdiyi dırnaqarası töhfəni, əlbəttə ki, Ermənistanın riyakar siyasətini araşdırırlar. Çünki o, hər bir güc mərkəzinə o güc mərkəzinin eşitmək istədiyini deyir yalandan. O, bir neçə stulda oturmaq istəyir. Bu günə qədər buna müvəffəq olub. O, saxta tarixi, uydurulmuş, yüz il bundan əvvəl dırnaqarası hadisələri - soyqırımı istismar etmək istəyir. Özündən qurban, yazıq bir xalq düzəltmək istəyir. Halbuki hər kəs yaxşı bilir ki, ermənilər bizə qarşı soyqırımı törətmişlər. Budur, əsas amillər.

Ancaq Azərbaycanın məqsədyönlü fəaliyyəti ona gətirib çıxarıb ki, Ermənistanın üzərində mövcud olan çətin artıq dəşillibdir. Biz onların əsl mahiyyətini üzə çıxarıb, onların faşist mahiyyətini ifşa edirik. Faşist Njdey abidə ucaldı və bu abidəni müdafiə edən faşistdir. Bunu biz deyirik və artıq dünya miqyasında bu fakt haqqında kifayət qədər məlumat var. Mən bu məsələni qaldırmayana qədər heç kim bu haqda danışmırdı. Mən bu məsələni qaldırdım və buna geniş beynəlxalq dəstək təmin edildi. İndi artıq hər kəs bilir ki, Njdey faşist olubdur. Bu faşist onların qəhrəmanlıq simvolidir. Onların işğalçılıq siyasəti ifşa edilib. Artıq son vaxtlar bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatların sənədlərində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü birmənalı şəkildə dəstəklənir və işğal haqqında kifayət qədər dolğun məlumat var. Bir də ki, indiki Ermənistan rəhbərliyi əvvəlki hakimiyyətin bütün çirkin əməllərini üzə çıxarıb. Artıq onların dediyi kimi, Ermənistan 1998-ci ildən 2018-ci ilə qədər quldurlar rəhbərlik ediblər. Onlar özləri bu cinayətkarları, rüşvət-xorları ifşa ediblər.

Mən demişəm ki, əgər 20 il ərzində bir ölkəyə rüşvət-xorlar, cinayətkarlar, oğrular rəhbərlik edibsə, bu ölkə cinayətkarlar, oğrular, rüşvət-xorlar ölkəsidir. Başqa cür ola bilməz. Onların dırnaqarası müstəqillik tarixi rüsvayçılıq tarixidir. Müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş ərazi iddiası, Xocalı soyqırımı, işğal və Azərbaycan vətəndaşlarının öz doğma torpaqlarından didərgin salınması, ondan sonrakı mərhələdə qanunsuz yollarla hakimiyyət zəbt edilməsi. Bütün Ermənistan rəhbərləri hakimiyyətə qanunsuz yollarla gəliblər. Bu ölkənin, sadəcə olaraq, tarixinə baxmaq kifayətdir. 1990-cı illərin sonlarında Ermənistan parlamentində terror hadisəsi onların əsl mahiyyətini üzə çıxarıb.

Ardı Səh. 7

Koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün modul tipli hospitalın açılışı olub

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər

Əvvəli Səh. 6

Bu, terrorçu ölkədir və 2018-ci ilə qədər quldur, kriminal, rüşvət-xor xuntanın hakimiyyəti Ermənistanı bu acınacaqlı vəziyyətə gətirib çıxardı. Belə çıxır ki, Ermənistan prezidentləri rüşvətخور olublar və ikisi də indi cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib. Onların generaları oğru olublar, əsgərlərin tuşonkasını bazarlarda satdırıblar. Onların qəhrəmanları faşist, terrorçu və cinayətkar olublar. Bax, budur, bugünkü Ermənistan. İndi baxın görün son iki il ərzində nələr baş verir. Belə olan halda mənzərə tam üzə çıxacaq. Son iki il ərzində Ermənistanda diktatura rejimi formalaşmışdır. Xunta getdi, diktatura gəldi. Ermənistanda insan haqları kobudcasına pozulur, jurnalistlər həbs olunur. Bir jurnalist həbsxanada aclıq elan etmiş və aclıqdan vəfat etmişdir. Ermənistanda konstitusiyaya kobudcasına pozulur və konstitusiyaya qanunsuz dəyişikliklər edilir. Halbuki bu dəyişikliklər ancaq referendumla edilə bilər. Siyasi oponentlər təqib edilir, siyasi partiya rəhbərlərinin deputat toxunulmazlığı götürülür, onlar hədələnilir, onların qohumlarına qarşı cinayət işləri açılır, hakimiyyət zəbt edilir, hakimiyyət bölgüsü tamamilə mövcud deyil. Baş nazir həm hakimdir, həm prokurordur, həm icra orqanının rəhbəridir, həm də sanki parlamentin sədridir. Qanunvericilik, məhkəmə-hüquq və idarəetmə mexanizmi bir adamın əlində cəmlənib və Ermənistanda diktatura artıq formalaşmışdır.

Ancaq baxın, beynəlxalq təşkilatlar, - indi bunu bir çox adamlar deyir, - buna nə reaksiya verir? Heç bir reaksiya vermir. Haradadır ATƏT-in media üzrə nümayəndəsi? Hansı ki, gecə-gündüz Azərbaycan haqqında iftiralər uydurur və indi dəridən-qabıqdan çıxır ki, öz vəzifəsində qala bilsin. Niyə səsini çıxarmır? Niyə həbsxanada jurnalist öləndə səsini çıxarmayıb? Niyə pozuntular olanda səsini çıxarmayıb? Haradadır Avropa Şurası? Niyə Ermənistan tənqid olunmur? Niyə Ermənistan üzrə, siyasi məhbus üzrə məruzəçi təyin edilmir? Mən bütün bu sualları verirəm və bu suallar cavabsız qalır, bu suallara cavab verilmir. Çünki sərf etmir. Nə cavab verəcəklər? Cavab verəcəklər ki, biz saxtakarıq? Deməyəcəklər. Sadəcə olaraq, susmağa üstünlük verirlər.

Avropa qurumlarının saxtakarlığını biz Ermənistanda keçirilmiş bütün seçkilərdə görmüşük. Bütün seçkilər saxtalaşdırılıb, amma bütün seçkilərə müsbət rəy verilib. Heç uzağa getməyək. Guya ki, onlarda baş verən inqilabdan əvvəl Sarkisyan hakimiyyəti qanunsuz zəbt etmək istədi, parlament seçkilərini saxtalaşdırdı, özünə 50 faizdən çox səs yazdırdı. Avropa

Şurası Parlament Assambleyası, ATƏT-in müşahidəçi missiyası buna müsbət rəy verdilər. Yaxşı, görmürdünüz ki, bu adam saxtakardır, bu adam seçləri oğurlayıb, Ermənistanda seçicilərin kütləvi qaydada satın alınması prosesi gedir?! Beynəlxalq müşahidəçilər Sarkisyan hakimiyyətinə, onun saxtalaşdırılmış seçkilərinə müsbət rəy verir, ondan sonra xalq ayağa qalxır. Çünki erməni xalqı Sarkisyan və onun xuntasına nifrət edirdi, bunu gizlətmirdi və nifrətəlayiq bir ünsürdür. O vaxt xalq ayağa qalxanda onun hansı aciz vəziyyətdə olmasını bütün dünya görüb, qorxa-qorxa çəkildi kənara, dedi ki, mən səhv etmişəm, mənə bağışlayın, qaçdı getdi. Qorxaq. Bunun başqa adı yoxdur. Amma özünü qəhrəman kimi göstərirdi. O hansı qəhrəmandır, bütün dünyaya gördü. Azərbaycanın dinc əhalisinə qarşı cinayət törədən o cəllad qorxaqcasına qaçıb gizləndi. İndi də əsas məqsədi odur ki, həbs olunmasın. Yəni, bu Sarkisyan xunta rejimi devrildəndən sonra parlament seçkiləri elan olunur və onun faşist simvolikası ilə eyni simvolikası olan Respublikaçılar Partiyası heç 1 faiz də səs toplamır. Necə ola bilər, bir neçə ay bundan əvvəl o, 50 faiz, indi isə 1-2 faiz səs toplayır? Təbii ki, saxtakarlıq. Amma mənim sözüm onda deyil. O aydın məsələdir ki, Ermənistan saxta dövlətdir və əlbəttə ki, saxtakarlıq orada əsas amildir. Mənim sözüm bax, buna göz yuman, demokratiyadan dəm vuran, Azərbaycanı qaralamaq istəyən Avropanın saxtakar müşahidəçilərinədir. Cavab verin. Siz buna necə müsbət rəy vermişiniz ki, bu adama bütün erməni xalqı nifrət edir və seçkilər də onu göstərdi.

Ona görə bu məsələ tam aydındır və artıq bu riyakarlığın üstü tam açılıb. Artıq heç kimdə şübhə yoxdur ki, bütün bu qurumlar tərəfindən verilən qərarların əksəriyyəti siyasi xarakter daşıyır, siyasi sifarişdir. O ölkələr ki, onların qarşısında baş əyir, diz çökür, - Ermənistan kimi, - onların başını sığallayır, o ölkələr ki, ləyaqətli özünü aparır, ayaqda möhkəm durur və özünə qarşı hörmət tələb edir, - Azərbaycan kimi, - onlara hücum edir və hücumun da əsas tezisi insan haqları, demokratiyadır. Əlbəttə ki, bütün bunlar saxta iradlardır. Bayaq bizim haqqında danışdığımız beynəlxalq arenadakı uğurlarımız onu göstərir ki, Azərbaycan bu gün beynəlxalq siyasətin zirvəsindədir, amma bizə şər atanlar böhran içindədir.

-Cənab Prezident, mənim sualım Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlıdır. Bu yaxınlarda ATƏT-in Minsk qrupu da bəyanat yayıb. Ümumiyyətlə, son dövrlərdə danışıqlarda hansı proseslər gedir və danışıqlar prosesində Azərbaycanın mövqeyində hər hansı bir dəyişiklik varmı?

-Xeyr. Bizim mövqeyimizdə hər hansı bir dəyişiklik yoxdur, ola da bilməz. Çünki bizim mövqeyimiz haqq-ədalət mövqeyidir. Bizim mövqeyimiz həm tarixi ədalətə, eyni zamanda, beynəlxalq hüquqa əsaslanır. Mənim bu məsələ ilə bağlı kifayət qədər açıqlamalarım olub, o cümlədən beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində və bunu artıq bilməyən yoxdur. Ona görə bizim mövqeyimizdə hər hansı bir dəyişiklik mümkün deyil, münaqişə ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Heç vaxt Azərbaycan torpağında ikinci erməni dövlətinin yaranmasına icazə verilməyəcək. İşğal edilmiş bütün torpaqlar işğalçılardan azad edilməlidir, Azərbaycan vətəndaşları öz dədə-baba torpaqlarına qayıtmalıdır. Bu, prinsipial mövqedir və dünya birliyi bu mövqeyi dəstəkləyir.

Ölkəmizin ərazi bütövlüyü ilə əlaqədar bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar müxtəlif vaxtlarda, o cümlədən son vaxtlarda açıq-aydın ifadələr işlədiblər, qərarlar, qətnamələr qəbul ediblər. BMT, onun Təhlükəsizlik Şurası, onun Baş Assambleyası, Qoşulmama Hərəkatı, ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Parlamenti, Avropa İttifaqı, Avropa Şurası Parlament Assambleyası, NATO və digər təşkilatlar qətnamələr qəbul ediblər. Yəni, bu, hüquqi müstəvidir, bizim mövqeyimizi tam möhkəmləndirən mənzərədir.

O ki qaldı, tarixi ədalətə, hesab edirəm ki, bu haqda Münhen Təhlükəsizlik Konfransında kifayət qədər açıqlamalar verildi. Eşitmişəm ki, mənim çıxışından sonra Ermənistanda Kürəkçay sülh müqaviləsini əzbərləyirlər. Çox yaxşı, əzbərləsinlər ki, tarixi yaxşı bilsinlər və özlərini, beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmasınlar. Çünki Kürəkçay sülh müqaviləsində erməni xalqı haqqında bir kəlmə də yoxdur. Bu müqaviləni bir tərəfdən İbrahim xan və digər tərəfdən Rusiya generalı imzalayıblar. İbrahim xan Qarabağlı və Şuşalı - onun vəzifəsi haqqında bax, bu epitetlər, bu sözlər deyilmişdir. Beləliklə, bu tarixi həqiqət əlbəttə ki, Ermənistan rəhbərliyi üçün gözənilməz idi, yəqin bu tarixi bilmirdilər. Çünki onlar bir-birini o qədər aldadıblar, o qədər yalan danışıqlar ki, bəzi hallarda bu yalana da inanırlar. Ermənistanın baş nazirinin Ermənistanda hansısa meydana yalan danışıqları bir məsələdir, bu yalanı beynəlxalq tədbirdə utanmadan danışması isə digər məsələdir. O, erməni xalqına heç bir aidiyyəti olmayan çarı erməniləşdirib. Bu, tam yalandır. "Qarabağ Ermənistanı" - növbəti yalan. Bu məsələ

ilə bağlı kifayət qədər tutarlı cavab da verildi. Ermənistanda baş verən hadisələrlə əlaqədar yalanlar.

Ona görə bu, məsələlərin bir tərəfidir. O ki qaldı, Minsk qrupunun bəyanatına, biz bunlardan başqa bəyanatlar, konkret bəyanatlar gözləyirik və onu eşitmək istəyirik. Ermənistanın baş naziri deyir "Qarabağ Ermənistanıdır". Buna mən cavab verirəm və lazımı cavab verirəm. Amma Minsk qrupu niyə buna cavab vermir? Niyə cavab vermir ki, bu ifadə, əslində, Minsk qrupunun formalaşdırıldığı danışıqların mahiyyətini alt-üst edir, danışıqları faktiki olaraq əhəmiyyətsiz edir. Minsk qrupunun həmsədrləri buna adekvat reaksiya veriblər? Verməyiblər! Ermənistan tərəfi iki ildir danışıqların formatını dəyişmək istəyir və bəyan edir ki, Azərbaycan qondarma Dağlıq Qarabağın qondarma, saxta, dirnaqarası liderləri ilə danışıqlar aparmalıdır. Buna adekvat cavab verilir? Verilmir! Bəli, bəzi mücərrəd sözlərlə, nala-mıxa vurmaqla cavab verilir. Axı, o dövr keçibdir. Biz aydınlıq tələb edirik. Bu addımlar kim tərəfindən atılır? Ermənistan tərəfindən. Biz danışıqlar formatına da sadıq, danışıqların mahiyyətini də əsas götürürük. Əlbəttə ki, o mahiyyətdə bizi heç də hər şey qane etmir. Ancaq biz dəyişik, bizi nə qane etmir və nə qane edir. Ermənistan nə edir? "Qarabağ Ermənistanıdır" deməklə tamamilə danışıqların mahiyyətini yere vurur. "Formatı dəyişmək lazımdır" fikri danışıqların əhəmiyyətsiz edir. Yəni, buna adekvat reaksiya verilməlidir, yoxsa yox?! Qondarma Dağlıq Qarabağ respublikasının saxta seçkiləri nəticəsində seçilmiş saxta prezident Şuşada andıçmə mərasimi keçirir. Buna adekvat cavab verilir, yoxsa yox?! Axı bu, açıq-aydın tənqidədir. İndiyədək heç kim tərəfindən tanınmayan bu kriminal Dağlıq Qarabağ rejiminin bir neçə dirnaqarası seçkisi olub, Şuşada toy-bayram keçirilib. Nə üçün buna adekvat reaksiya verilmir? Nə üçün deyilmir ki, bu, tənqidədir və bu tənqibə görə Ermənistan cavabdehlik daşıyacaq. Bunu mən deyirəm. Amma onlar deməlidirlər, əgər istəyirlər ki, bu məsələ sülh yolu ilə həll olunsun. Nədir bunların bəyanatında əsas tezisi - hərbi variantı mümkün deyil. Kim deyir? Gedin açın BMT-nin Nizamnaməsini, baxın görün özünümdəfə hüququ var ölkələrdə, yoxsa yox? Yoxsa siz özünüzü nə hesab edirsiniz?! Siz BMT-dən də üstünsünüz?! BMT-nin Nizamnaməsindən də üstünsünüz?! Belədirsə, gedin deyün, biz Minsk qrupunun həmsədrləri hesab edirik ki, BMT-nin Nizamnaməsində əks olunan bu tezisi yanlıdır. Axı gərək hər şeyin həddi olsun. Ona görə biz onlar-

dan daha ciddi, konkret və məqsədə ünvanlanmış bəyanatlar gözləyirik. Ermənistan işğal edilmiş torpaqlarda qanunsuz məskunlaşma aparır. Mən bu məsələni dəfələrlə qaldırmışam. Bizim bütün beynəlxalq təşkilatlardakı nümayəndə heyətlərinin üzvlərinə göstəriş verilib ki, bu məsələ onların gündəliyində bir nömrəli məsələ olmalıdır. Bu məsələ ilə bağlı Minsk qrupunun həmsədrləri açıqlama verir, yoxsa yox?! ATƏT-in axırıncı faktaraşdırıcı missiyası işğal olunmuş torpaqlarda 10 il bundan əvvəl olub. On il keçib. Son bir neçə il ərzində biz onlara təkidlə deyirik ki, yeni missiya getməlidir. Bu 10 il ərzində Ermənistan Suriyadan və başqa yerlərdən erməniləri oraya gətirib, onları zorla saxlayır. Bizim şəhərlərimizin tarixi adlarını dəyişdirir, işğal edilmiş torpaqlarda kilsələr tikir. Yəni, sabah deyəcək ki, bu, erməni torpağıdır. Dəfələrlə demişik onlara. Reaksiya var? Yoxdur! Yəni, 10 il ərzində faktaraşdırıcı missiyayı göndərmək olmaz? İstəyirlər. Gedib nə görəcəklər?! Görəcəklər ki, orada məskunlaşma gedir. Amma bunu 10 il bundan əvvəl öz məruzələrində əks etdiriblər. Yəqin ki, indi əks etdirmək istəyirlər. Bu haqda bəyanat verib Minsk qrupu? Verməyib! Bilirsiniz, indi biz də dözümlülük göstəririk və konstruktiv olmağa çalışırıq. Amma bu gün faktiki olaraq danışıqlar prosesi getmir. Ermənistan və Azərbaycan Xarici İşlər nazirlərinin videokonfranslarının heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Bu, sadəcə olaraq, Minsk qrupunun sanki fəaliyyətdə olmasını göstərir. Yaxşı, nə qədər olar? Fəaliyyətdə olmaq fəaliyyətdə olmaq deməkdir. Mən demişəm ki, biz danışıqları imitasiya üçün aparırıq deyilik. Biz danışıqların mahiyyət üzrə aparacaq istəyirik. İndi onlar bir söz çıxarıblar - substantiv danışıqlar. Özləri bu sözü çıxarıblar, aydınlıq bunun mahiyyəti nədir - bəli, mahiyyət üzrə danışıqlar formatı dəyişmədən və masa üzərində olan danışıqlar predmetinə əlavə etmədən. Belə olan halda, əlbəttə, biz danışıqlarda iştirak edəcəyik. Əks halda, mənasız danışıqların aparılmasına heç bir ehtiyac qalmayacaq. Bax, biz Minsk qrupundan bunu gözləyirik və öz mövqeyimizdə möhkəm dayanmışıq, haqq-ədalət bizim tərəfimizdədir. Biz haqlı olmağımızı həm beynəlxalq arenalarda göstərmişik, həm də döyüş meydanında və heç kimdən Aprel döyüşləri yadından çıxmasın.

-Cənab Prezident, çox sağ olun. Bizə vaxt ayırdığımıza görə Sizə dərin təşəkkürümü-zü bildiririk.

-Sağ olun. Təşəkkür edirəm sizə.

Əli Əhmədov: "Milli şura növbəti dəfə erməni dəyirmanına su tökməklə məşğuldur"

"Prezident İlham Əliyevin tutarlı dəlil-sübutlarla Ermənistanın təcavüzkar siyasəti ilə yanaşı, erməni rəhbərliyinin korrupsiyaya bulaşması faktlarını ifşa etməsi tək Azərbaycan cəmiyyətinə deyil, ermənilərin özlərinə də yaxşı məlumdur. Bu təhqidlərin torpaqlarımızı işğal etmiş düşmənlərdə ciddi narahatlıq yaratması başa düşülməlidir". SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikirləri Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin müavini, YAP Sədrinin müavini-İcra katibi Əli Əhmədov özünün rəsmi "facebook" səhifəsində paylaşım edib.

Əli Əhmədov qeyd edib ki, lakin nə qədər qərribə olsa da, Prezident İlham Əliyev tərəfindən erməni rəhbərliyinin ifşa edilməsinə ermənilərdən daha tez milli şura tərəfindən etirazlar səsləndirilməyə başlandı: "Milli şuranın başında duran Cəmil Həsənlinin internet televiziyalarından birinə verdiyi müsahibəsi insanda belə təsəvvür yaradır ki, vaxtilə həbs olunan bir korrupsionerin "hüquqlarının" müdafiəsi komitəsinə rəhbərlik edən tarix professoru indi Prezident İlham Əliyevin amansızcasına ifşa etdiyi Ermənistan rəhbərliyinin "hüquqlarını" müdafiə komitəsi təsis edib. Əks halda onun bu dərəcədə canfəşanlıqla erməni korrupsionerlərinin müdafiəsinə qalxmasının motivlərini başa düşmək mümkün deyil".

"Mən dəfələrlə radikal müxalifətlərin Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı mübarizə aparmaq naminə irticaçı qüvvələrlə, hətta erməni millətçiləri ilə əməkdaşlığa hazır olduqlarını qeyd etmişəm. Növbəti dəfə onların bu yolda milli xəyanətdən belə çəkinmədiklərinin şahidi oluruq. Gözləndiyi kimi, milli şuranın milli xəyanəti erməni təbliğatının diqqətindən yayınmadı. Sosial media səhifələrində Cəmil Həsənlili başda olmaqla milli şura üzvlərinin Azərbaycana atdığı böhtanlar erməni millətçilərinin əlində ölkəmizə qarşı apardıqları çirkin təbliğat kampaniyasında "tutarlı arqument" kimi istifadə olunur." - deyərək Əli Əhmədov bildirdi.

YAP-ın Sədr müavini Əli Əhmədov qeyd edib ki, bu insanların torpaqlarımızı işğal etmiş təcavüzkarların təbliğatçıların dilindən yalnız "uvajaemiy muallim" (ermənilərin Azərbaycana qarşı hazırladığı videoçarxlarda Cəmil Həsənlini belə adlandırdılar) epitetini qazanmaq naminə Azərbaycanın maraqlarını satmağa hazır olduqlarını düşünmək bəlkə də sadələşmə olardı: "Bu qədər ermənipərəstliyin, erməni heyranlığının, indiki erməni rəhbərliyinin təbliğində canfəşanlıq səbəbi olmaya bilməz. Yəqin ortada sövdələşmə qaydalarının bütün məqamlarının gözlənilməsi yox deyildir. Vaxtilə həmin cəbhəyə aid olan, şərti şəkildə desək, neytral zona olan Tiflisdə ermənilərlə Ruslan Bəşirli sövdələşməsi yaddaşlardan silinməyib. Lakin istənilən halda milli şura üzvlərinin yalan və böhtanları ölkəmizə qarşı aparılan erməni təbliğatında həvəslə istifadə olunur. Necə deyərək, milli şura növbəti dəfə erməni dəyirmanına su tökməklə məşğuldur. Müasir siyasi leksikonda isə bunun adı xəyanətdir".

Ceyhun Rasimoğlu

Daha 200 mənzil şəhid ailələri və Qarabağ müharibəsi əlillərinə veriləcək

"Bu günlərdə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi daha 200 mənzil alıb. Xüsusi karantin dövrü bitəndən sonra həmin mənzillər də şəhid ailələri və Qarabağ müharibəsi əlillərinə veriləcək". ƏƏSMN-dan SİA-ya verilən məlumata görə, bunu Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev deyib.

Nazir bildirib ki, ümumilikdə mənzillə təminat prosesi il ərzində davam edəcək, ötən il 934 mənzil və fərdi ev şəhid ailələri və müharibə əlillərinə verilibsə, cari ildə bu say azı 1500 olacaq. S.Babayev bildirib ki, həmçinin bu il artıq 100 avtomobil müharibə əlilləri və onlara bərabər tutulanlara verilib. Bu il üçün 400 avtomobilin həmin kateqoriyadan olan vətəndaşlara verilməsi nəzərdə tutulub. Ümumilikdə indiyədək Nazirlik tərəfindən şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə 7900-ə yaxın mənzil və fərdi ev, müharibə əlilləri və onlara bərabər tutulanlara 6850 minik avtomobili verilib.

Aydın Mirzəzadə: "Koronavirusla mübarizədə tempi azaltmaq olmaz"

"Koronavirusla mübarizə məsələsində kifayət qədər böyük dairədə işlər görülür. Bunu qiymətləndirmək ədalətsizlik olar. Həm dövlət, həm müvafiq strukturlar, həm də bu işə məsuliyyətli olan insanlar tərəfindən görülən işlər öz bəhrəsini verir. Artıq yoluxma gündəlik müəyyən sayda dayanıb, artım yoxdur. Digər tərəfdən də insanlar daha çox koronavirusun təhlükəsini hiss edirlər. Mən bunu ərzaq almaq üçün gedərkən şəhərdə müşahidə edirəm. İnsanların mütləq əksəriyyəti tibbi maskadan istifadə edir və sosial məsafəni qorumağa çalışırlar". Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin üzvü Aydın Mirzəzadə deyib. Onun sözlərinə görə, lakin hesab edirəm ki, mübarizə məsələsində tempi azaltmaq olmaz və təbliğat işinə güclü şəkildə fikir vermək lazımdır: "Televiziya kanallarında, internet saytlarımızda bununla bağlı çox sayda materiallar, faktlar səsləndirilməlidir. Sadəcə olaraq bunun təhlükə yox, xəstəxanalarda, ailəliklə bu xəstəliyə yoluxmuş ailələrdə və ya hansısa bir yas məclisinə getməklə məclisin hamısının koronavirusa yoluxma faktları bizim informasiya məkanımızda çoxluq təşkil etməlidir. Eyni zamanda ara-sıra qaldırılan suallara operativ reaksiya vermək lazımdır. Məsələn mən Daxili İşlər Nazirliyini bu sahədə fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirəm. Kimsə sosial şəbəkədə qanunazidd videogörüntü yerləşdirəndə və ya karantin əleyhinə çağırış səsləndirəndə dərhal həmin şəxslər məsuliyyətə cəlb edirlər. Onların etiraflarını da cəmiyyətlə bölüşürlər".

A.Mirzəzadə vurğulayıb ki, eyni zamanda mən çox istərdim ki, TƏBİB tək koronavirusla deyil, cari dövrdə digər xəstəliklərlə mübarizəni necə apardıqlarını da göstərsin: "Çünki belə təsəvvür yaranır ki, TƏBİB ancaq koronavirusla məşğuldur. Axı insanlar başqa xəstəliklərlə də mübarizə aparırlar. Onların müalicəsi necə gedir. İnsanların sağlamlığı ilə əlaqədar əsas vəzifə necə yerinə yetirilir? Bunların da cəmiyyətlə paylaşılması çox vacib məsələdir. İstərdim ki, tanınmış insanların çağırışları tez-tez telekanallarda, saytlarda verilsin. Bu təkliflər aparılan əsas işə əlavələrdir. Əsas iş aparılır və bu işi qiymətləndirmək lazımdır".

"Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsi tarixi hadisə kimi qiymətləndirilməlidir"

Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidovun yap.org.az-a müsahibəsi

- Səməd müəllim, Prezident İlham Əliyevin BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsi haqqında təşəbbüsü koronavirus pandemiyası ilə mübarizədə beynəlxalq əməkdaşlığa verilən töhfə kimi nə dərəcədə önəm kəsb edir?

yetimizin inkişafı, mədəniyyətimiz, təhsilimiz də təqdim olunmalıdır. Hər bir məsələdə Qarabağ amili var.

Pandemiyaya qarşı mübarizə və Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü humanitar məsələdir. Azərbaycan dünyanı narahat edən humanitar məsələ ilə bağlı mühüm təşəbbüs irəli sürüb. Yəni, Azərbaycan həmişə xoşməramlıdır, heç vaxt nahaq addımlar ata bilməz. Bunun əksini iddia

edənlər isə ölkəmizə qarşı qərəzli münasibətdə olanlardır.

Ona görə də, bu hadisənin Azərbaycan üçün çox böyük əhəmiyyəti var. Cənab Prezidentin məlum təşəbbüsü dünyada imicimizi daha da artırır, ölkəmizin nüfuzunu yüksəldir, dünya dövlətləri içərisində hörmətimizi çox gücləndirir. Bu təşəbbüs həmçinin, Azərbaycanın dünya ölkələri ilə əlaqələrini genişləndirir.

Bütün bunlar Qarabağ məsələsinin ədalətli həllində üstünlüyümüzü artırır. Bu təşəbbüs həm də Azərbaycanı daha yaxşı tanımaq üçün gözəl fürsətdir. Bütövlükdə isə, cənab Prezidentin təşəbbüsünün dünya səviyyəsində qəbul olunması, BMT-nin özünün məsələsi kimi gündəmə gəlməsi böyük hadisədir.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi diplomatiya çoxşaxəlidir. Ona görə də, biz sabah yeni təşəbbüslərin də şahidi ola bilərik. Hazırkı təşəbbüs Azərbaycanın olsa da, onun həyata keçirilməsi dünyanın işidir. Bütün hallarda tarix yazacaq ki, pandemiyaya qarşı mübarizədə BMT Baş Assambleyasının keçirilməsi təşəbbüsü Azərbaycana və onun Prezidenti cənab İlham Əliyevə məxsusdur.

- İşğalçı Ermənistan BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsi haqqında təşəbbüsə qarşı çıxıb. Buna münasibətiniz necədir?

- İşğalçı Ermənistan çalışdı ki, Azərbaycanın xoşməramlı təşəbbüsünün reallaşmasına engel törətsin. Amma bacara bilmədi. Bununla da, özü özünü ifşa etdi. Eyni zamanda, xoşməramlı, mühüm bir humanitar təşəbbüse etiraz etməklə Ermənistan özü özünü inkar etdi. Bunun da məntiqi əsası var. Çünki Ermənistan heç vaxt dövlət olmayıb, onun dövlətçilik ənənəsi yoxdur. Ermənistan monoetnik ölkədir. O, beynəlxalq münasibətlər səviyyəsində özünü pandemiya ilə beynəlxalq mübarizədən təcrid etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mühüm beynəlxalq platformalarda işğalçı Ermənistanı daim ifşa edir. Valday, Münxen və digər beynəlxalq tədbirlərdə baş verənlər bunu bir daha təsdiqləyir.

Bir neçə rayona yeni prokurorlar təyin olundu

Azərbaycan Respublikasının prokurorluq orqanlarında kadr korpusunun kompleksləşdirilməsi istiqamətində işlər həyata keçirilir. Bu barədə SİA-ya Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Belə ki, Baş prokuror Kamran Əliyevin imzaladığı müvafiq əmrilərlə, Qabil Səferova Mingəçevir şəhərinin, Fəxrəddin Pənahova Sabirabad, Kamran Əhmədova Xocavənd, Elnur Rüstəmovaya isə Füzuli rayonunun prokuroru vəzifələrinin icrası həvalə edilib.

Bundan başqa, Baş prokurorun imzaladığı digər əmrilərlə Sahib İsmayilov Baş Prokurorluğun Təşkilat və icraya nəzarət idarəsinin Statistika şöbəsinin rəisi - idarə rəisinin müavini, Rəşad Həsənov isə Gəncə şəhər prokurorunun müavini vəzifələrinə təyin ediliblər. Kadr korpusunun peşəkarlıq və mənəvi keyfiyyətlərinə görə işçilərlə formalaşdırılması istiqamətində islahatlar davam etdirilir.

- BMT-yə üzv olan 193 ölkədən 130-nun Azərbaycanın, onun Prezidentinin təşəbbüsünü dəstəkləməsi tarixi hadisədir. Bu təşəbbüsün dəstəklənməsi dünya miqyaslı hadisə kimi qiymətləndirilməlidir. Çünki cənab Prezidentin təşəbbüsünün hər bir ölkə üçün böyük faydası var. Ona görə də, bu təşəbbüs müzakirə obyektidir. Müzakirə mövzusu odur ki, bu təşəbbüs Azərbaycan və onun Prezidenti tərəfindən irəli sürülməlidir.

Sual oluna bilər ki, bu təşəbbüsü başqa ölkələr də edə bilməzdimi? Axı böyük dövlətlər, BMT Təhlükəsizlik Şurasının üzvləri, inkişaf etmiş ölkələr var... Bütün bunları təhlil edərək təəssüflə qeyd etməliyik ki, beynəlxalq təşkilatlarda böhran, ölkələrdə özünə qapanma var. Dünyanın faciəsi ondadır ki, xüsusilə böyük dövlətlər öz maraqlarını düşünməyə çalışır. Bəzi ölkələrin də egoizmi imkan vermir. Yəni onlar hansısa ölkənin təşəbbüslərlə çıxış etmələrindən qıçıqlanırlar. Belə bir zamanda Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü çox faydalıdır. Çünki Azərbaycanın siyasəti və bu təşəbbüsü nəticəsində bir sıra ölkələr öz aralarında rəqabəti kənara qoyub əməkdaşlıq edirlər.

Bilirsiniz ki, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ilk olaraq Türk Şurasının onlayn formatda Zirvə görüşü keçirildi. Pandemiya qarşı mübarizədə bu görüş türk dilində ölkələrə çox faydalı bir platforma oldu. İkincisi isə, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulma Hərəkatının Təmas Qrupunun onlayn formada Zirvə görüşünün keçirilməsi də pandemiya qarşı birgə əməkdaşlığa böyük töhfə oldu. Qoşulmama Hərəkatının üzvü olan elə ölkələr var ki, öz aralarında münasibətləri elə də yaxşı deyil. Amma Zirvə görüşündə bir yerdə oldular və birgə müzakirə apardılar. Yəni onları COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizə birləşdirir. Bu, o deməkdir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev pandemiya ilə mübarizəni regional səviyyədə beynəlxalq səviyyəyə, sonra da ümumbəşəri səviyyəyə qaldırıb.

Belə bir şəraitdə cənab Prezidentin təşəbbüsü ölkələrin öz aralarında rəqabəti kənara qoyaraq əməkdaşlıq etməyə sövq edib. Yəni, bir-birilə rəqabətdə, ziddiyyətdə olan ölkələr Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü ilə pandemiya qarşı mübarizədə birləşib. Bu təşəbbüsün beynəlxalq birlik tərəfindən qəbul olunması Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dünyada böyük nüfuzuna sahib olduğunu bir daha təsdiqləyir.

Beləliklə, Azərbaycan birləşdirici siyasət həyata keçirir və cənab Prezidentin təşəbbüsü dünya miqyasında yüksək dəyərləndirilir.

- BMT-yə üzv olan 130 ölkənin bu təşəbbüsü dəstəkləməsi Azərbaycan üçün hansı əhəmiyyətə malikdir?

- Bilirsiniz ki, Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas prioriteti Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpasıdır. Bu istiqamətdə dövlətimiz diplomatik müstəvidə uğurlu siyasət aparır.

Hesab edirəm ki, biz Qarabağ uğrunda mübarizə apararkən yalnız Qarabağdan danışmalı deyil. Bunun ən gözəl üsulu odur ki, Qarabağ mübarizə ilə bərabər Azərbaycanı dünyaya təqdim etmək potensialını ortaya qoymaq lazımdır. Azərbaycanın dünyanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfə, cəmiyyətimizin inkişafı, mədəniyyətimiz, təhsilimiz də təqdim olunmalıdır. Hər bir məsələdə Qarabağ amili var.

“Azərbaycan tezliklə bu mübarizədən də qalib çıxacaq, yetər ki, məsuliyyətli olaq”

“Qlobal pandemiya dövrünün çətinlikləri fonunda VI çağırış Milli Məclisin yaz və növbədənəkar sessiyası başa çatıb. Cari dövrün çağırışlarına cavab verən qanunvericilik fəaliyyəti ilə parlament fəaliyyət göstərdiyi vaxt ərzində ölkədə həyata keçirilən hərtərəfli islahatların, quruculuq işlərinin hüquqi bazasının daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində çox mühüm addımlar atdı, bir çox qanun və qərarlar qəbul etdi.

Pandemiya dövrünü nəzərə alaraq xaricdəki həmkarlarımızla videokonferans formatında bir çox görüşlər keçirildi. Bir sözlə, bu dövr ərzində müasir standartlara uyğun çoxsaylı qanun layihələri hazırlandı, qanunvericilik fəaliyyətinin daha təkmilləşdirilməsi istiqamətində çox mühüm işlər görüldü. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Məşhur Məmmədov deyib.

M.Məmmədov, ən çox narahatlıq doğuran məsələ insanların karantin rejiminə əməl etməmələri nəticəsində virusa tutulanların sayının artdığını bildirdi: “İnsanlarımız artıq məsuliyyətsizliyə, bəhanəyə, laqeydliyə, biganəliyə son qoymalıdır. Xüsusi karantin rejiminin şərtlərinə birmənalı və istisnasız əməl etməlidirlər. Ən vacib məsələ isə, hər kəs bir nəfər kimi, kimliyindən, sosial, siyasi mənsubiyətindən asılı olmayaraq, Operativ Qərargahın qərarlarına, səhiyyə işçilərinin məsləhətlərinə əməl etməlidir. Ən əsas isə, hər məsələdə örnək, nümunə olan dövlət başçısı cənab İlham Əliyev cənablarının çağırışlarına riayət etməliyəm”.

Millət vəkili onu da vurğulayıb ki, məhz bu məsuliyyətsizliyin nəticəsidir ki, sərtləşdirilmiş karantin rejimi iyul ayının 20-dək uzadılması ilə bağlı Operativ Qərargahın qərarı zamanında alınmış tədbir kimi qiymətləndirildiyini deyib: “Cəmiyyətdə fərdi və ictimai məsuliyyət olmalıdır. Karantin rejiminin qaydalarına əməl olunmalı, maska taxmayan insanlara qarşı ictimai qınaq mexanizminin tətbiq olunmalıdır. Məhz bu gün sərt karantin qaydalarının yenidən tətbiqi o da insanların sağlamlığı üçündür. Lakin insanlarımızın məsuliyyətsizliyi, biganəliyi nəticəsində virusa tutulanların sayı artır. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın davamlı səyləri ilə vətəndaşların gözəgörməz düşməni - virusla müharibədən az itkilərlə çıxması üçün həyata keçirdikləri sosial dəstək proqramları da xüsusi əhəmiyyət kəsb edir”.

“Hər bir hərəkətdə ümummilli həmrəylik birinci yerdə dayanır”-fikrini deyən millət vəkili onu da qeyd edib ki, bu həmrəylik pandemiyanın yayılma zəncirinin qırılmasında özünü göstərməli, həm də müəyyən məqamlarda nümayiş olunmalıdır: “Pandemiyaya qarşı mübarizədə xalqdan ilk növbədə tələb olunan sosial məsafənin gözlənilməsi, şəxsi gigiyenik qaydalarına riayət olunması, tibbi maskanın taxılması və evdə qalmasıdır. Belə baxanda, bu ürkə açan olmasa da o qədər də çətin tələblər deyil. Əgər biz pandemiya qalib gəlmək istəyiriksə bu işə səbrlə yanaşmalıyıq və həmrəylik nümayiş etdirməliyik. Koronavirus pandemiyası insanlarımızın həmrəylik göstərməsi baxımından bir sınaq oldu. Cənab Prezident Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu yaratdı və bu fonda dövlət büdcəsindən 20 milyon manat vəsait ayırdı. Sonra isə cənab Prezident və Birinci vitse-prezident bir illik əmək haqlarını bu fonda ianə etdi. Ardınca, ölkədə vətəndaşlarımızın böyük həmrəyliyinə şahid olduq. İnsanlar öz maddi imkanları daxilində fonda ianələr etməkdə davam etməkdədir və bu gün fondun vəsaitləri 113 milyon keçmişdir. Həm də sosial vəziyyəti aşağı olan ailələrə imkanlı şəxslər tərəfindən ərzaq və gündəlik tələbat mallarının yardımlarında bir həmrəyliyi gördük. Sevindirici haldır ki, xalqımız çətin anlarda birləşə bilir və vətəndaş həmrəyliyi nümayiş etdirir”.

M.Məmmədov, həmçinin bildirdi ki, karantin rejiminin yumşaldılması laqeydliyə əsas verməməli, heç kim arxayınlaşmamalıdır: “Son günlər əhali arasında karantin rejiminin tələblərinə riayət etməyənlərin sayında artım müşahidə olunur. Küçəyə çıxan insanlar qoruyucu vasitələrdən kənar halda istifadə etmir, sosial məsafəni qorumur. Məhdudiyətlər götürülsə belə, insanlar sanitariya normalara əməl etməlidir. Dövlət üzərinə düşəni edib, artıq vətəndaşlar da üzərlərinə düşən qaydalara əməl etməlidir. Çünki əhali tərəfindən xüsusi karantin qaydalarına əməl edilməməsi Azərbaycanın hər bir vətəndaşının sağlamlığının qorunması istiqamətində dövlətin həyata keçirdiyi

tədbirlərin səmərəliliyini təhlükə altında qoyur. Təəssüflə etiraf etməliyik ki, xüsusi karantin rejimi yumşaldıldıqdan sonra yoluxma hallarının sayında artım müşahidə olunmağa başladı. Bu isə hökuməti ölkədə pandemiya ilə mübarizəni yenidən sərtləşdirməyə məcbur etdi. Belə ki, son həftələrdə vətəndaşlarımızın böyük bir hissəsinin müəyyən olunmuş qaydalara və təcrid tövsiyələrinə riayət etməməsi koronavirusa yoluxma sayında ciddi artım müşahidə olunmaqdadır. Faktlar və rəqəmlər vətəndaşların özünütəcrid kimi çox vacib bir tələbə əməl etmədiklərini göstərdi. Yumşalma tədbirləri o zaman səmərəli olur ki, qoyulan tələblərə əməl olunsun. Bəzi vətəndaşların xəstəliyin ciddiliyinə varmayıb ona səthi, etinasız yanaşması təcrid qaydalarının daha da sərtləşdirilməsini günün tələbinə çevirdi. Doğrudur, yenidən sərt karantin rejiminə keçid hər kəsi narahat edir. Lakin real həqiqətlə razılaşmalıyıq: müəyyən edilmiş qaydalar yalnız və yalnız əhalinin koronavirus infeksiyasına yoluxma hallarını minimuma endirmək və az itki ilə çıxmaq məqsədinə xidmət göstərir. Unutmayaq ki, hər bir məsuliyyətsiz davranma, hər bir qayda pozuntusu özümüzün və ətrafımızdakı insanların həyatını risk altına atmaq deməkdir. Hər evdən çıxma, hər bir kənar şəxslə təmas infeksiyaya yoluxma deməkdir. Və bizlər, hər kəs göstərilən qaydalara riayət edərək dövlətimizin bu sahədəki siyasətinə dəstək olmalıyıq. Elə cənab Prezident İlham Əliyevin 3 iyun 2020-ci il tarixində Tərtərdə Dövlət Rəmləri Muzeyinin açılışında iştirak edərkən maskadan istifadə etməsi əslində hər birimizə nümunədir. Hər bir şəxs sosial məsuliyyətdən irəli gələrək özünü, yaxınlarını və digər cəmiyyət üzvlərini qorumaq üçün mövcud sanitariya-gigiyenik qaydalara riayət etməli, başqalarını da bu işə sövq etməli, xüsusi karantin rejiminin qaydalarına əməl etməyənlərə məsləhətlər verməli, qınaq etməlidir. Hər bir kəs belə şəxsləri başa salmağa çalışmalıdır ki, pandemiya vəziyyəti hələdə davam etdiyindən, virusla mübarizə hər kəsin gündəlik həyat tərzinə çevrilməlidir. Bununla təkcə özümüzü yox, yaxınlarımızı yox, bütövlükdə cəmiyyətimizi qoruyacağıq.

Ölkə başçısının da qeyd etdiyi kimi, hər birimiz güclü olaraq bir yerdə bu virusun öhdəsindən gələcəyik. Mən ümidlə baxıram ki, Azərbaycan tezliklə bu mübarizədən də qalib çıxacaq. Yetər ki, məsuliyyətli olaq və qaydalara əməl edək”.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti Xarici İşlər Nazirliyində keçirilən əməliyyatla bağlı məlumat yayıb

Məlumat verildiyi kimi, Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) bəzi vəzifəli şəxslərinin öz səlahiyyətlərindən qəsdən qulluq mənafeyinə zidd olaraq istifadə edib dövlətin qanunla qorunan mənafehlərinə mühüm zərər vuran çoxsaylı qanunazidd əməllərə yol vermələri ilə bağlı Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinə (DTX) daxil olmuş məlumatlar əsasında istintaq-əməliyyat tədbirləri həyata keçirilib.

AZƏRTAC DTX-nin saytına istinadla xəbər verir ki, XİN-in ayrı-ayrı strukturlarının fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulan dövlət vəsaitlərinin ələ keçirilməsi, müxtəlif fəaliyyət istiqamətləri üzrə, eləcə də xarici ölkə vətəndaşlarının viza müraciətləri ilə bağlı rüşvət alınması və sair hüquqazidd əməllərin törədilməsi ilə bağlı əldə edilmiş məlumatlar araşdırılıb, nazirliyin İşlər idarəsinin müdiri, Nazirliyin Tender Komissiyasının sədri Fərhad Mollazadə, İşlər idarəsinin Təsərrüfat şöbəsinin müdiri Səlim Əlizadə və Konsulluq idarəsinin Konsulluq-hüquq şöbəsinin rəisi Nuru-paşa Abdullayev tərəfindən çoxsaylı qanunsuz əməllərə yol vermələrinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

Məhkəmənin qərarları əsasında Fərhad Mollazadənin, Səlim Əlizadənin, Nuru-paşa Abdullayevin xidməti və yaşadığı ünvanlara, habelə dövlət vəsaitlərinin əmtəəsiz əməliyyatlarla mənimsənilməsi üçün yaradılmış hüquqi şəxslərə dair sənədlərin və işlərin görülməsi üçün vəsait ayrılması müqabilində rüşvət ödənilməsi barədə sənədlərin olduğu yerlə baxış keçirilib. Həmin ünvanlardan XİN-in vəzifəli şəxslərinə qaytarılmış nağd pul vəsaitlərinin məbləğlərinə dair müxtəlif qeydlər, pul vəsaitləri və iş üzrə əhəmiyyət kəsb edən digər dəlillər aşkarlanaraq götürülüb.

İstintaq araşdırmaları zamanı Fərhad Mollazadə və Səlim Əlizadə tərəfindən XİN-in strukturlarının fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlərin bir hissəsinin muntəzəm olaraq mənimsənilməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edilmişdir.

Həmçinin, Fərhad Mollazadənin və Səlim Əlizadənin XİN-in təsərrüfat tələbatları üzrə malların alınması, işlərin görülməsi üçün hesablarına pul köçürülən sahibkarlardan həmin vəsaitin müəyyən hissəsi dəyərində rüşvətin istənilərək almalarına dair məlumatlar əldə olunub.

Bundan başqa, aparılan araşdırmalarla Xarici İşlər Nazirliyinin Konsulluq idarəsinin Konsulluq-hüquq şöbəsinin rəisi Nuru-paşa Abdullayevin vəzifə səlahiyyətlərindən istifadə edərək elektron vizanın tətbiq olunmadığı xarici ölkə vətəndaşlarının Azərbaycan Respublikasına gələ bilmələri üçün viza müraciətlərinin təmin edilməsi ilə bağlı qanunazidd hərəkətlər müqabilində muntəzəm rüşvət almasına əsaslı şübhələr müəyyən olunub.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində aparılan cinayət

işləri üzrə Fərhad Mollazadə və Səlim Əlizadə vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə, mənimsəmə, rüşvət alma, Nuru-paşa Abdullayev rüşvət alma faktlarına görə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barələrində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib. Hazırda cinayət işi üzrə istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Rusiyanın Azərbaycanın hava məkanından istifadə edərək İrana zərbə endirməsi yalandır

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi İrana hava zərbələri endirdiyi iddia edilən və Rusiyanın “Kon-veyner” RLS-i tərəfindən aşkar edilən naməlum hərbi təyyarələrin Azərbaycanın hava məkanından istifadə etmələri barədə məsələyə münasibət bildirib. Nazirlikdən SİA-ya bildirişlər ki, Erməniperəst qüvvələrin yaydığı bu xəbərin heç bir əsası yoxdur və yalandır: “Bu cür məlumatın yayılması Azərbaycan-İran münasibətlərinə xələf gətirmək məqsədini güdür. Tamamilə aydındır ki, iki ölkə arasında xoş münasibətlərə zərər vurmaq məqsədilə yayılmış məlumat şər və böhtandan başqa bir şey deyil. Bildiririk ki, Azərbaycan ərazisindən qonşu ölkə olan İran İslam Respublikasına qarşı indiyədək heç bir addım atılmayıb və bundan sonra da atılmayacaq”.

2 polis əməkdaşı koronavirusedən vəfat edib

Azərbaycanda 2 polis əməkdaşı koronavirusdan ölüb. SİA-nın məlumatına görə, Bakı şəhərində xəstəxanada müalicə olunan həmin şəxslərdən biri iyulun 1-də, digəri isə iyulun 4-də dünyasını dəyişib. Həmin şəxslər polis polkovnik-leytenantı və polis mayoru rütbəsində olublar. Məlumatla görə, polis polkovnik-leytenantının ölümündən bir gün əvvəl anası da vəfat edib. Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat Xidməti faktı təsdiqləyib.

“Yeni qadağalar sırf əhalinin sağlamlığı üçün atılıb”

“Azərbaycan pandemiya ilə mübarizənin növbəti və arzuolunmaz mərhələsinə keçirilir. Əksər ölkələrdə tətbiq olunan yumşaldılma tədbirlərindən sonra infeksiyaya yoluxanların sayında yenidən artım müşahidə olunmaqdadır. Bu baxımdan mövcud durum Azərbaycan üçün spesifik deyil və karantin rejimi yumşaldılan bütün ölkələrdə onun yayılması baş verməkdədir”. Bunu SİA-ya Əməkdar jurnalist Elman Babayev deyib.

“Ölkəmizdə indiki dalğanın yaşanmaması mümkün idi? Dövlətin pandemiya ilə mübarizədə həyata keçirdiyi tədbirlər yetərli oldu mu? Başqa hansı addımlar atıla bilər? Bu qəbildən olan suallar çoxdur və son vaxtlar yaşananlar fonunda aparılan müzakirələrin əsas qayəsini də təxminən qeyd olunan istiqamətlər təşkil edir.

“Dövlət nə edib”- sualına cavab axtarsaq, burada ilk gündən atılan addımlara diqqət çəkmək vacibdir. İnfeksiya ilə mübarizə birinci gündən ölkə rəhbərliyinin nəzarəti altında aparılıb və aparılmaqdadır. Bu xəstəliyin daha geniş məkanda yayılmasının qarşısının alınması məqsədilə prezident İlham Əliyevin tapşırığı və birbaşa rəhbərliyi ilə çoxşaxəli tədbirlər icra olunub. Zaman itirilmədən Tədbirlər Planı hazırlanaraq dərhal icraya yönəldilib. Əhalinin sağlamlığının qorunmasını və təhlükəsizliyini hədəfləyən bu sənəd, həmçinin imkan verdi ki, pandemiyanın birbaşa təsir etdiyi sahələrə dəstək verilsin, biznesin aktivliyi qorunsun və əhalinin sosial vəziyyətinin ağırlaşmaması istiqamətində təcili addımlar atılsın. Təxirəsalınmaz geniş tədbirlər dəfələrlə vurğulanıb və məhz bu tədbirlər ona gətirib çıxartdı ki, infeksiyanın geniş yayılmasının qarşısı alındı, sosial-iqtisadi aktivlik tez bir zamanda bərpa olundu. Məhz digər ölkələrlə müqayisədə Azərbaycanın daha qabaqalığı tədbirlər həyata keçirməsi, bu tədbirlər hesabına koronavirusla mübarizə sahəsində uğurlu nəticələr əldə etməsi Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən bəyan olundu.

Amma sonrakı mərhələdə, yumşaldılma tədbirlərindən sonra ölkəmizdə infeksiyaya yoluxanların sayında artım baş verdi. Düzdür, hazırda vəziyyət nəzarət altındadır və artıq yoluxmanın qarşısının alınması ilə yenidən müsbət nəticələr əldə olunur, davamlı preventiv tədbirlərin nəticəsi olaraq yoluxma səviyyəsinin daha da kəskinləşməsinin qarşısı alınır.

Fəqət əvvəlki nəticələr itirilib və müəyyən dairələr günahkar axtarışına çıxıb. Əfsuslar olsun ki, qərəzli və ictimai rəyi çaşdıran mövqelər tutanlara rast gəlinməkdədir; bütün bunların baş verməsində hakimiyyət günahkardır ki mi...

Hakimiyyət rəsmilərinin, həkimlərin, bu sahə üzrə mütəxəssislərin karantin rejimi yumşaldandan sonra ən başlıca çağırışı nə idi? Qaydalarla birmənalı əməl olunmalıdır, əks təqdirdə yoluxma səviyyəsində artım müşahidə ediləcək və yenidən sərtləşmə tədbirlərinə əl atılacaq. Təəssüf ki, bu belə də oldu; əhalinin əks-epidemik tələblərə zəif riayət etməsi yoluxma səviyyəsinin artmasına gətirib çıxartdı. Bu, birmənalı olaraq belədir. İndiki şəraitdə baş verənləri görmək bu qədərmi çətindir?

Həyatını təhlükəyə atıb küçələrdə qaydalara nəzarət edən polisi, əsgərləri aldatmaq üçün nələrə əl atılır? İki həftəlik qadağadan qaçmaq üçün torpaq yollarla rayonlara qaçmaq istəyən də, tibbi maskanı dirşəyinə taxan da, fiziki məsafə saxlamayan da, heç nə-

dən marketlərə axın edib sıxlıq yaradan da, pensiya, maaş kartındaki vəsaiti nağdlaşdırmaq üçün yaradılan mövcud imkanlardan istifadə etməyib bankomatların qarşısına axışan da bizlərik. Belə davam etdikcə bütün tədbirlər mənasız olacaq və nəticələr uzunömürlü olmayacaq.

Fakt odur ki, hakimiyyət növbəti sərt karantin rejiminə məcburiyyət qarşısında getməli olub. İqtisadiyyatdakı itkilər göz önündədir. Bu itkilər arxa palana keçirilərkən yenidən qadağalara əl atılıb və infeksiyanın geniş yayılmasının tam qarşısının alınması, əldə edilmiş müsbət nəticələrin qorunub saxlanması üçün karantin rejiminin yenidən bərpası zərurəti yaranıb. Artıq sərt karantin rejiminin ikinci həftəsi tamlanır, lakin yoluxma səviyyəsi stabilləşsə də yüksək olaraq qalır.

Çıxış yolu nədir? Yeganə yol odur ki, hamı bir nəfər kimi karantin rejimində tətbiq edilən bütün məhdudiyyətlərə riayət etməlidir. Nə qədər ki, bu problemin təkə hakimiyyətin deyil ümumxalq problemi olduğunu dərk edib infeksiya ilə mübarizədən qalib çıxmaq üçün səfərbər olmamışıq, nəticə dəyişməyəcək.

Bizdən çoxmu şey tələb olunur; fiziki məsafə, tibbi maska, sanitariya qaydalarına riayət etmək. Bu bir neçə qaydadən qaçdıqca, infeksiya bizə daha da yaxınlaşacaq.

Əhalinin sıx təmasda olduğu məkanlarda bu qaydalara riayət edilməsi üzərində ciddi ictimai nəzarət olmalıdır. Bu təkə polisini işidir? Hər bir vətəndaş birlikdə bu mübarizəyə qoşulmalıdır, əlinə əlcək taxmayan aptek satıcısından əlinə əlcək geyinməyi tələb etməlidir, marketə maskasız daxil olana irad bildirməlidir, adi növbə qaydalarına pozanlara qarşı olmalıdır, ictimai nəqliyyata tibbi maskasız daxil olanı və ya ancaq polis yaxınlaşanda ondan istifadə edən qınamaqdan çəkinməlidir. Belə adamların bütün cəmiyyət üçün təhlükəli olduğunu anlamalıyıq.

Bir daha onun üzərinə gəlirik ki, hamı bu tələblərə riayət etsə, pandemiya tez başa çatacaq. Hazırda bu sahədə vahid dünya təcrübəsi mövcud deyil və infeksiyanın yayılmasının qarşısını almaq üçün yeganə tələb qaydalara hamı tərəfindən və ciddi əməl etməkdir. Yalnız mövcud qaydalara riayət etməklə xəstəliyin yayılma zənciri qırılmalıdır.

Son günlər tətbiq olunan yeni qadağalar da sırf əhalinin sağlamlığı üçün atılıb. Bunun əksinə olan təbliğat isə ancaq və ancaq ümumi iş zərbə vura bilər. Məsələn bildirilir ki, əhalinin rayonlara gediş-gəlişinə imkan verilməlidir və Bakı nisbətən boşalmalıdır.

Bu addımın infeksiyanın yayılmasının təşviq edilməsinə səbəb ola biləcəyi barədə ekspert rəyləri isə görməzdən gəlinir. Əksər epidemioloq ekspertlərin fikrincə, istənilən epidemiyanın qarşısının alınması üçün onun lokallaşdırılması və izolyasiyası birinci şərtədir. Epidemik qaydalara riayət etmədən şəhəri tərk etmək infeksiyanın yayılmasını sürətləndirməyə xidmət edəcək. Eyni zamanda, pandemiyanın qarşısını almaq üçün hər bir xəstənin tapılması və onun müalicə edilməsi də vacibdir. Əks halda epidemiyanın yayılması davam edəcək və bu səbəbdən rayonlara gediş-gəlişin açılması epidemiyanın yayılmasına səbəb ola bilər.

Bundan başqa, can atığımız rayonlarda da karantin rejiminin tələblərinin pozulması hallarının olduğunu nəzərə almalıyıq. Təşkil olunan mərasimlər ancaq və ancaq təhlükə mənbəyidir. Nəzərə alınmalıdır ki, belə ictimai tədbirlər çox ciddi və arzuolunmaz nəticələrə gətirib çıxarır.

Digər məqam metronun bağlanması ilə bağlıdır və bunun ciddi sıxlığa səbəb olacağı önə çəkilir. Lakin bunun qarşısının alınması üçün işlər görülüb. Əvvəlki karantin dövründə olduğu kimi, əlavə avtobuslardan istifadə ediləcək; bu proses monitorinq olunacaq, sıxlıq olarsa avtobus sayı əlavə artırılacaq. Burda əhalinin üzərinə də məsuliyyət düşür. Mövcud duruma ayaqlaşmaq zorundayıq və sıx olan avtobuslara minməkdən imtina etməliyik.

Müzakirə olunan məsələlərdən biri yollarda postların götürülməsidir. Yeni, yoluxma etməyibse, sərt karantin qüvvədədirsə, bu addım niyə atılıb? Bunun əsas səbəbi bu prosesin optimallaşdırılmasıdır. Belə ki, postlar əksər ərazilərdə sıxlıq yaradır. İndi postlar insanların sıx təmasda olduğu məkanlarda qurulmaqla, epidemik tələblərə riayət üzərində nəzarət gücləndiriləcək, eyni zamanda, hərəkətdə olan avtomobillərin hərəkətinə də nəzarət ediləcək.

Təcili tibbi yardımdan narazılıqlara da rast gəlinməkdədir. Bu sırf daha çox müraciətin olması ilə bağlı məsələdir. Müvafiq qurumların tövsiyələrinə əsasən, adi narahatçılığa görə təcili tibbi yardıma deyil, poliklinikaya müraciət edilməlidir. Belə olarsa, bu, təcili tibbi yardıma müraciət sıxlığını aradan qaldırmağa imkan verəcək. Bundan başqa, əhali ev şəraitində özünü müalicə edən zaman həkim nəzarəti olmadan müxtəlif dərmanlardan istifadə etmətinə olmalıdır. Mümkün qədər poliklinikaya telefon vasitəsilə müraciət edilməlidir. Xüsusilə test verən zaman şəxsi məlumatlarını dəqiq bildirməlidir. İnfeksiya ilə yoluxan insanların həkimlərə müraciət etməməsi sonradan infeksiyanın yayılmasına səbəb olur. İnfeksiya ilə yoluxandan və ya xəstələndəndən sonra bu barədə məlumat verməkdən çəkinməməliyik. Bu, həm yoluxmuş vətəndaşın özünün tez sağlması, həm də ölkədə infeksiya ilə mübarizəyə dəstək üçün zəruridir.

Ölkədə əhalinin müalicəsi, onun pandemiyadan qorunması üçün dərman və maska təminatında da heç bir problem yoxdur. Qalır mövcud duruma ayaqlaşmaq. Məhrumiyyət və qadağalar hamını narahat edir. Amma bu bərdən yaxınlarımızı və özümüzü qorumaq üçün başqa yol yoxdur! Ən inkişaf etmiş ölkələr də vəziyyət eynidir, fərqli deyil!-deyər, E.Babayev fikrini tamamlayıb.

Ceyhun Rasimoğlu

Rusiyada son sutka ərzində 6 min 611 nəfər koronavirusa yoluxub

Rusiyada son sutka ərzində 6 min 611 nəfər koronavirusa yoluxub. SİA-nın məlumatına görə, bununla da ölkədə COVID-19 xəstələrinin sayı 687 min 862 nəfərə çatıb. Son 24 saat ərzində daha 135 nəfər koronavirusdan ölüb və bununla ümumi say 10 min 296 nəfər olub. Bu gündə 454 min 329 nəfər xəstəliyə qalib gəlib. Hazırda Rusiyada 223 min 237 aktiv COVID-19 xəstəsi var.

“Bu zirvə toplantısında Azərbaycanın təşəbbüsünü Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin hər biri dəstəkləyib”

İyulun 2-də Əfqanıstan Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qaninin təşəbbüsü ilə 3 tərəfli videogörüş keçirilib. Bu görüşdə prezident İlham Əliyev, Türkmənistan prezidenti cənab Qurbanqulu Berdiməhəmmədov və Əfqanıstan prezidenti iştirak edib. Videogörüşdə bu gün region üçün aktual məsələlər müzakirə olunub və bu məsələlər ölkələrimizin arasındakı münasibətlərin daha da strateji əməkdaşlığının yüksək səviyyədə olduğunu göstərmişdir. Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Azər Badamov deyib.

Deputat bildirib ki, ilk növbədə Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edir və təşəbbüsümüzlə Qoşulmama Hərəkatının zirvə toplantısı keçirildi: “Bu zirvə toplantısında Azərbaycanın təşəbbüsünü Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin hər biri dəstəkləyib. Bu təşəbbüs BMT-nin baş katibinə ünvanlanmış müraciət idi və o müraciəti də həm Türkmənistan, həm də Əfqanıstan dəstəkləyib. Bu bir daha onu göstərir ki, beynəlxalq arenada Türkmənistan, Azərbaycan və Əfqanıstan bir-birlərini dəstəkləyən ölkələrdir. Təhlükəsizlik sahəsində isə Azərbaycan NATO-nun sülhməramlı qoşunları tərkibində Əfqanıstana öz əsgərlərini göndərər və orada sülhün təminatında yaxından iştirak edir. Bu Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə sülhün yaradılmasına töhfəsi kimi qeyd edilə bilər. İqtisadi sahədə isə Azərbaycanın təşəbbüsü ilə icra olunmuş beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri bu gün region üçün vacib layihələrə çevrilib. Artıq istifadəyə verilmiş qərb-şərq dəhlizi Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilmiş Bakı-Tibilisi-Qars layihəsi, Ələtdə tikilmiş beynəlxalq ticarət limanı bu imkanları daha da genişləndirir. Artıq yüklər Asiyadan Avropaya qədər Azərbaycan üzərindən daşınmağa başlanıb”.

Deputat bildirib ki, ilk növbədə Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edir və təşəbbüsümüzlə Qoşulmama Hərəkatının zirvə toplantısı keçirildi: “Bu zirvə toplantısında Azərbaycanın təşəbbüsünü Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin hər biri dəstəkləyib. Bu təşəbbüs BMT-nin baş katibinə ünvanlanmış müraciət idi və o müraciəti də həm Türkmənistan, həm də Əfqanıstan dəstəkləyib. Bu bir daha onu göstərir ki, beynəlxalq arenada Türkmənistan, Azərbaycan və Əfqanıstan bir-birlərini dəstəkləyən ölkələrdir. Təhlükəsizlik sahəsində isə Azərbaycan NATO-nun sülhməramlı qoşunları tərkibində Əfqanıstana öz əsgərlərini göndərər və orada sülhün təminatında yaxından iştirak edir. Bu Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə sülhün yaradılmasına töhfəsi kimi qeyd edilə bilər. İqtisadi sahədə isə Azərbaycanın təşəbbüsü ilə icra olunmuş beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri bu gün region üçün vacib layihələrə çevrilib. Artıq istifadəyə verilmiş qərb-şərq dəhlizi Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilmiş Bakı-Tibilisi-Qars layihəsi, Ələtdə tikilmiş beynəlxalq ticarət limanı bu imkanları daha da genişləndirir. Artıq yüklər Asiyadan Avropaya qədər Azərbaycan üzərindən daşınmağa başlanıb”.

AZAL yenidən vətəndaşlara müraciət etdi

Azərbaycanın Milli aviadaşıyıcısının (AZAL) çarter reyslərinə aviabilet satışı haqqında

müxtəlif məlumatların meydana çıxması ilə əlaqədar AZAL aviashirkəti yalnız Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın, aviashirkətin və ya səfirliyin/konsulluğun təqdim etdiyi rəsmi məlumatla etibar etməyi sərnişinlərdən bir daha xahiş edir. “Azərbaycan Hava Yolları” (AZAL) QSC-nin məlumat xidmətindən SİA-ya bildirilib ki, AZAL aviabilet alışı zamanı aviashirkətin rəsmi internet saytından (www.azal.az) istifadə etməyi, provokasiyaya uymamağı və qeyri-rəsmi məlumatlara inanmamağı sərnişinlərə israrla tövsiyə edir. Əks halda, sərnişin həm vaxtını, həm də pul vəsaitini itirə bilər.

Aviashirkət bir daha sərnişinlərə xatırladır ki, pandemiya dövründə yerinə yetirilən çarter və ya xüsusi reyslər barədə bütün məlumat AZAL-ın internet saytında və aviadaşıyıcının sosial şəbəkələrdəki rəsmi profillərində yerləşdirilir. “Azərbaycan Hava Yolları”, həmçinin provokasiya xarakterli hərəkətləri, yəni qəsdən qeyri-dürrüst məlumatın yayılmasını araşdırmaq üçün hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət etmək hüququna malikdir.

Prezidentimizin tarixi xidmətlərini qədirbilən xalqımız heç vax unutmayacaq

Bu həqiqətən də illər böyü sinanmış deyildir ki, hər bir dövlət xadiminin, tarixi şəxsiyyətin real gücü, qüdrəti tarixin ən ağır, ən çətin dövrələrində üzə çıxır. İndi dünyanın bir çox böyük dövlətlərinin belə dünyanı ağışına alan koronavirus pandemiyasının ağır fəsadları qarşısında zəif, naəlaac qaldığı bir məqamda Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin müdrik liderliyi ilə bu təhlükənin önənməsi, xüsusilə də əhalinin sağlamlığının qorunması üçün ardıcıl, düşünülmüş addımlar atılır. Nəticədə göz qabağındadır.

Belə ki, indiki son dərə nahat, tələyüklü bir dövərdə ölkəmizə Prezident İlham Əliyev kimi müdrik siyasətçi, gərəkməli dövlət xadimi rəhbərlik edir. Və məhz dövlət başçımızın ardıcıl siyasəti nəticəsində Azərbaycan xalqı və dövləti, bəlkə də, son yüzilin ən ağır sınağından uğurla, zəfərlə çıxmaq üzrədir. Təhlükənin ilk anından "Biz birlikdə güclüyük" deyərək bəyan edən və dövlətin bütün resurslarını səfərbər etməyi bacaran cənab Prezidentin tarixi xidmətləri nə qədirbilən xalqımız unudacaq, nə də əlahezzət zaman.

Azərbaycan dövləti heç bir vaxt hər hansı böyük dövlət və ya beynəlxalq təşkilatın diqtəsi ilə hərəkət etmir

Çünki Azərbaycan Prezidentinin sözü ilə əməli birdir. Məhz bunun nəticəsidir ki, Prezident İlham Əliyev hakimiyyətdə olduğu son 17 il ərzində bu, Azərbaycanın siyasi sabitliyində, iqtisadi gücündə, sosial rifahında, güclü ordusunda və uğurlu xarici siyasətində öz təsdiqini tapır. Və təsadüfi deyildir ki, hər gün minlərlə soydaşımız Prezidentimizə ünvanladığı yüz-lər minnətdarlıq məktublarında da bunu bir daha vurğulayırlar və öz rəhbərləri ilə fəxr, qürur hissi keçirdiklərini bildirirlər. Dövlət başçısı dəfələrlə bəyan edir ki, bütün imkan, potensial və resurslarımızdan istifadə edib dünyanı ağışına alan bu pandemiyadan şəərəflə çıxacağıq. Ancaq bir şərtlə...

Hər kəs özündə sosial məsuliyyət hiss etməlidir

Lakin bəzi vətəndaşlarımızın karantin rejiminə əməl etməməsi yüksək yoluxma faktlarının artıdığını göstərir. Elə bu səbəbdən də, xüsusi karantin rejimi iyulun 4 iyul saat 00:00-dan 20 iyul saat 06:00-dək uzadılması dövlətimizin vətəndaşlarının sağlamlığının ən vacib olmasının göstəricisidir. Onu da vurğulamaq istərdim ki, bu gün həqiqətən də, həmrəyliyimiz və birliyimiz heç zaman olmadıqı qədər ən yüksək səviyyədədir. Məhz xalq-prezident birliyi və ülvyyəti də bu böyük sınaq zamanında möhkəmlik yolunu şəərəflə keçir. Heç bir daxili və xarici qüvvə bu vəhdəti poza bilməz. Çünki arxasında xalqı dayanan Prezident yenilməzdir. Ona görə də, bütün vətəndaşlarımız məsuliyyətli davranmalı, "Evdə qal" prinsipinə əməl olunmaqla digər insanların da bu təhlükədən yayınmasına nail olmalıyıq. Bu gün dövlət lazımı tədbir gördüyü bir anda, əhali də təmkinli olmalı, xüsusi karantin rejiminə əməl etməlidir. Çünki indiki situasiya təkcə dövlət orqanları qarşısında deyil, hər bir vətəndaş qarşısında ciddi məsuliyyət müəyyənleşdirir. Anlamaq lazımdır ki, koronavirusla bağlı situasiya hökumətin tam nəzarətindədir və bütün atılan addımlar Azərbaycan vətəndaşlarının sağlamlığı və təhlükəsizliyi üçündür!

Dövlət başçımız İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva çıxışlarında da dəfələrlə bildirib ki, hər bir vətəndaş xüsusi karantin rejiminə əməl etməli, məsuliyyətli olmalı, öz şəxsi gigiyenasına fikir vermə-

lidir.

"Əgər kimsə xalqımıza, dövlətimizə düşmənçilik edirsə, onun bir adı var - düşmən. Hər kəs bunları belə də çağırmalıdır"

Lakin təəsüf doğuran odur ki, bu gün özünü "müxalifətçiyəm" deyən riyakar, satqın və xalqın düşməni olan elə bu viruslar öz çirkin əməllərindən əl çəkməyərək dövlətin apardıqı düşünlümlü uğurlu işlərə ləkə yağdırmaqla, həqiqətən də xalqa düşmən olduqlarını nümayiş etdirirlər. Lakin onların söylədikləri böhtanlar xalqımız tərəfindən qəbul edilmir və dövlət başçısına ünvanlanan yüz-lərlə məktublar - öz liderinə inam və dəstəyin göstəricisidir. Atalar demiş: "Elin gözü tərəzidir". Kimin kim olduğu el gözündə daha yaxşı görünür. Kimin nə deməsi və necə qiymətləndirməsi də bu tərəzini poza bilməz.

Ancaq Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın əhalinin pandemiya qorunması üçün atdıqları addımlar, həyata keçirdikləri siyasət, etdikləri müraciətlər koronavirusun Azərbaycanda yayılmasının qarşısını almaqdadır. Dövlət başçısı koronavirus başlayandan çıxışlarında radikal müxalifətin çirkin niyyətinə də aydınlıq gətirərək, onları xalqa düşmən qüvvə adlandırır: "Bu düşərgədə cəmləşən insanlar uzun illərdir iqtidara qarşı yox, dövlətimizə, xalqımıza qarşı çirkin mübarizə aparırlar. Onların əsas məqsədi vəziyyəti gərginleşdirməkdir. Ölkəmiz üçün, xalqımız üçün nə qədər pisdirsə, onlar üçün o qədər yaxşıdır. Onların fəaliyyətinin tarixi də bunu göstərir. Biz bu tarixi yaddan çıxarmamışıq..."

Dövlət başçısı bildirib ki, bu çirkin niyyətli radikal müxalifət xalqın düşmənidir ki, önlərin sayının artmasını arzulayırlar, xəstələrin sayının artmasını istəyirlər, sevinirlər ki, insanlar vəfat edir. Dövlət başçısı bununla bağlı demişdir: "Yəni, bu, iqtidara qarşı deyil, dövlətə qarşı düşmənçilikdir. Mən hər şeyi öz adı ilə çağırıram. Əgər kimsə xalqımıza, dövlətimizə düşmənçilik edirsə, onun bir adı var - düşmən. Hər kəs bunları belə də çağırmalıdır. Bunların indiki arzuları da gözələrində qalacaq. Sözlərində deyil, sözlərində deyil, siyasi islahatlar bu gün tam yeni bir konfigurasiya yaradır. Əminəm ki, marginal qruplaşmaya yeni konfigurasiyada yer yoxdur və olmalıdır. Azərbaycan xalqı onları 27 il bundan əvvəl tarixin zibilxanasına atıbdır".

Bir sözlə, bu gün bu uğurlu siyasətə qara yaxmağa çalışın, yalan və manipulyasiyalarla insanların fikirlərini dəyişdirməyə can atan mərkəli xarici qüvvələri və nüfuzdan düşmüş radikal müxalifətin anti-Azərbaycan təbliğatı mənasız və əsassızdır. Çünki bütün bunları xalqımız görür və öz Prezidentinin yanındadır. Məhz buna görə son günlərdə Prezidentin saytında oxuya biləcəyimiz məktublarda insanlar böyük səmimiyyətlə və ürək-dən gələn sözlərlə dövlətin həqiqətən xalqla birlikdə olduğunu deyir. Və "Biz birlikdə güclüyük" deyərək bəyan edən Azərbaycan Prezidentinin tarixi xidmətlərini qədirbilən xalqımız nə unudacaq, nə də əlahezzət zaman. Çünki Azərbaycan Prezidentinin fəaliyyətinin əsas qayəsi xalqa və dövlətə sədaqətli, layiqli xidmət prinsipi üzərində qurulmuşdur.

KAMİL MİRZƏYEV,
YAP Biləsuvar rayon
təşkilatının sədri

Ramiz Şabanov: "Bu, Azərbaycan Prezidentinin diplomatik qələbəsidir"

"Bu gün bütün sahələrdə olduğu kimi, koronavirusla mübarizə tədbirlərində də ölkəmiz dünyada özünəməxsus imic formalaşdırıb - Azərbaycan modeli. Bu reallıqdır. Çünki Azərbaycanın unikal təcrübəsi dünya tərəfindən qəbul edilir, bəyənilir. Həmçinin, reallaşdırılan sosial-iqtisadi dəstək proqramları, genişmiqyaslı antiböhran tədbirlər də beynəlxalq qurumlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilir". Bu fikirləri YAP Tərter rayon təşkilatının sədri Ramiz Şabanov SİA-ya açıqlamasında bildirib. R.Şabanov onu da vurğulayıb ki, Azərbaycan artıq beynəlxalq aləmdə inkişaf, tərəqqi, yüksəliş simvoluna çevrilir: "Bütün dünyanın etiraf etdiyi bu reallıq Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinə verilən haqlı və real qiymətdir. Xüsusilə, Prezident İlham Əliyevin Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi təşəbbüsü ilə 2020-ci il mayın 4-də Qoşulmama Hərəkatının Təmas Qrupunun COVID-19 pandemiyasına həsr edilmiş onlayn Zirvə Görüşü zamanın həmrəylik çağırışı olmaqla yanaşı, həm də ilk növbədə dövlət başçısının dünyada böyük nüfuzla malik lider olmasının göstəricisi olduğunu göstərdi. Bir məqamı da vurğulamaq istəyirəm ki, Qoşulmama Hərəkatının Bakıda keçirilən XVIII Zirvə görüşündə təşkilat sədrliyi öz üzərinə götürən zaman dövlətimizin başçısı bəyan etdi ki, Azərbaycan beynəlxalq arenada üzv ölkələrin maraqlarının müdafiə edilməsi üçün əməli addımlar atacaq, həmrəyliyin gücləndirilməsini və qarşılıqlı dəstəyi rəhbər tutacaq. Göründüyü kimi, COVID-19 pandemiyasına həsr edilmiş onlayn Zirvə görüşü də bir daha göstərdi ki, Azərbaycan Prezidentinin sözü ilə əməli birdir. Zirvə görüşündə ölkə başçısı Azərbaycanın koronavirusla mübarizə modelini dünyaya təqdim edərək faciənin qarşısının alınması üçün həmçinin, dünyaya yol göstərdi".

Rayon təşkilatının sədri R.Şabanov onu da bildirib ki, dövlətimizin başçısının apardıqı düşünülmüş uğurlu siyasəti, həmçinin dövlətləri və millətləri birləşdirən siyasət olduğunu və bu gün 130 ölkənin dövlət başçımızın təşəbbüsünün dəstəklənməsi dünyada Azərbaycanın olan inamın və etimadın göstəricisidir: "Prezident İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının videokonfrans Zirvə görüşündə çıxışı zamanı qlobal həmrəyliyin nümunəsi kimi pandemiya ilə mübarizə məqsədilə BMT Baş Assambleyasının dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində videokonfrans vasitəsilə xüsusi sessiyasının keçirilməsi təklifi ilə çıxış etdi. Və bu günlərdə Azərbaycan Prezidentinin bu təklifi Nyu-Yorkda Qoşulmama Hərəkatının 120 üzv ölkələri arasında yekdilliklə razılaşdırılmış və bunun ardınca hazırda Hərəkatın sədri olan Prezident İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatı ölkələri adından BMT Baş Assambleyasının dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində videokonfrans vasitəsilə xüsusi sessiyasının keçirilməsi təklifi ilə Baş katib Antonio Quterreşə müraciət ünvanlamışdır. Azərbaycan Prezidentinin bu təklifindən keçən dövr ərzində rəsmi məlumatlara görə, 130-a qədər ölkə təşəbbüsə dəstək verib. Bu isə, ölkəmizə, eləcə də dövlətimizin başçısına olan böyük etimadın və hörmətin növbəti göstəricisidir.

Bu təşəbbüsə qarşı çıxış edən yeganə dövlət Ermənistan olub. Bütün dünya COVID-19-a qarşı mübarizədə qlobal həmrəyliyin vacibliyini vurğuladıqı halda, Ermənistan qlobal xarakter daşıyan bu təşəbbüsə qarşı çıxış etməklə BMT sistemində və dünya dövlətləri arasında özünün bir daha təcavüzkar, işğalçı ölkə olduğunu göstərdi".

R.Şabanov onu da vurğulayıb ki, dövlət başçımızın hər bir uğurlu imzası, diplomatik xarici siyasəti xalqımıza qurur hissi aşılayır: "Tərterlilər də bu sevinci yaşadı. Tərter rayonu cəbhə bölgəsi olduğu üçün Ermənistanın işğalçı və faşist xislətli olduğunun dəfələrlə şahidi olurduq. Və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu uğuruna dünya xəritəsində olmayan bir xalqın, rəzil, saxtakar, dövlət başçımızın dediyi kimi oğru, faşist Paşinyan kimilərin razı olub olmasının əhəmiyyəti də deyil. Gözəl bir deyim var: "Tarixi həqiqətləri inkar etdikdə, reallıq hissi itirilir". Bu həqiqətən də belədir. Bu gün Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan başqalarına qarşı əsassız ittihamlarla çıxış etməklə, yalan və əsassız iddialar irəli sürməyə verdiş etsə də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə yalan danışdıqda bədalənin ödəməli olur. Xüsusilə də, son vaxtlar Paşinyan hökumətinə qarşı bir-birinin ardınca Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən vurulan zərbələr, onun ardınca iyunun 18-də Şərğ Tərəfdaşlığı ölkələrin keçirdiyi Sammitdə dövlət başçımız tərəfindən rəzil vəziyyətə düşməsi tərterlilərin sevincinə səbəb olub. Belə zərbələrin dəfələrlə şahidi olmuşuq. Ən əsas isə dövlət başçımızın Ermənistanın faşist baş nazirinin dediyinin əksi olaraq, "Dağlıq Qarabağ Ermənistan deyil, Dağlıq Qarabağ Azərbaycandır və bütün dünya bunu belə tanıyır" deməklə Paşinyana növbəti dəfə tarix dersi keçməklə bütün dünyaya sübut etdi ki, artıq erməni saxtakarlığı keçmir.

Prezident İlham Əliyev bir daha beynəlxalq aləmə sübut etdi ki, Azərbaycan dövləti ərazicə kiçik, əhalisinin sayına görə az olsa da, sözün əsl mənasında güclü dövlət və böyük xalqdır. Və Nə qədər ki, Ermənistan Azərbaycanın işğal altındakı torpaqlarını azad etməyəcək, bir o qədər ağır iqtisadi, siyasi mərhumiyyətlərə və məşəqqətlərə düşər olacaq".

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

"Yalnız həmrəylik nümayiş etdirməklə pandemiya qarşı qalib gələ bilərik"

"Dünyanı bürüyən koronavirus infeksiyası hələ də sovuşmayıb və bəşəriyyəti təhdid etməkdə davam edir. Virus qalib gəlməyin isə məhz dövlət və vətəndaş həmrəyliyindən asılı olduğunu dünyanın bir çox ölkələrində rast gəlinən acı həqiqətlər də təsdiqlədi. Buna görədir ki, koronavirusa zamanında ciddi yanaşmayan ölkələrdə sonradan görülən tədbirlər, alınan qadağa qərarları elə də səmərəli olmadı və bu təsir gücünün işlək olmamasında vətəndaşların da həmin qaydalara əməl etməməsinin böyük rolu oldu". SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikirləri Milli Məclisin deputatı Cavid Osmanov deyir. C. Osmanov bildirib ki, bəşəriyyət yalnız bir olaraq, həmrəylik nümayiş etdirməklə pandemiya qarşı qalib gələ bilər və Azərbaycanda aparılan işlər də buna bir nümunədir. "Məhz bu baxımdan Qoşulmama Hərəkatının 40-dan çox üzv ölkənin dövlət və hökumət başçılarından, həmçinin aparıcı beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsünə dəstək verməsi, eyni zamanda, ölkəmizin və onun liderlərinin təşkilatın Təmas Qrupunun Zirvə görüşündə iştirakları, eyni zamanda, ölkəmizin və onun liderlərinin nüfuzunun nə qədər yüksək olduğunu bir daha göstərdi. Artıq bütün dünya görür və etiraf edir ki, Azərbaycan koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə fəal rol oynayır. Ölkəmizdə aparılan işlərin hər birinə bilavasitə Prezident İlham Əliyev şəxsən nəzarət edir. O cümlədən Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyevanın bu işlərdə göstərdiyi dəstək əvəzsizdir. Bu baxımdan Azərbaycanda aparılan işlər digər ölkələrə nümunə olaraq göstərilir"-deyər, deputat qeyd edib.

Evdə qalaq... inanaq - biz bir yerdə güclüyük

Bəzən həyatda elə hallar mövcud olur ki, həmin amillər birləri ilə bənzərlik, oxşarlıq cəhətləri ilə daha çox nəzərə çarpır və bu cəhətlərin pis tərəfləri də, yaxşı tərəfləri də olur. Lap nağıllarda, əfsanələrdə, hətta real həyatda olduğu kimi. Xeyir və şər. Söz yox ki, şər müəyyən mənada xeyir üzərində üstünlüklər əldə etsə də sonradan, yeni son anda xeyirin qarşısında məğlub olur. Amma təəssüf ki, şər qüvvələr bu dünyada hələ ki, çoxdur və xeyirxahlıq amili ona qarşı mübarizəsini davam etdirir. Ta o vaxta qədər ki, şər xeyirin qarşısında diz çöksün.

Bu günlərdə sapı özümüzdən olan baltalar - şər qüvvələr yenidən fəallaşmışlar. 21-ci əsrin ən böyük bəlası yaşadığı bu günlərdə planetimizdə koronavirus bütün dünyanı cənginə almaqda davam edir. Nə yaş, nə irq, nə ölkə, nə də sərhəd tanıyır. Bu gün dünyanın ən inkişaf etmiş, ən yüksək texnoloji avadanlıqlara, tibb sənayesinə malik ölkələri bu virusun qarşısının alınmasında acizdirlər.

Artıq elə bir vəziyyət yaranıb ki, bu gün hər bir qayda pozuntusu xəstələnmək və öz həyatını, ətəfini risk altına atmaq deməkdir. Hə, çox təəssüf ki, vəziyyət o qədər pis proqnozlara bağlıdır ki, məsuliyyətsiz davranılacağı, qaydalara riayət olunmayacağı təqdirdə daha da pisləşə bilər. Bir məqamı unutmamalıyıq ki, məsuliyyətsiz olmaqla, nəinki özümü, balalarımızın, sevdiklərimizin belə həyatına ciddi təhlükə yara da bilər. Bu, bir acı realıqdır.

Ancaq şər qüvvəli radikal müxalifətin "lideri" olan Əli Kərimli və "ələkçinin qıl verəni" Cəmil Həsənli sosial şəbəkələrdən çağırışlar edərək xalqı mitinqə çıxmağa çağırır. Xüsusilə də bu günlərdə epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin pozulmasına görə insanların sərbəstləşdirilmiş, yeni çərçivələrin artırılmasından istifadə edərək ölkədə siyasi sabitliyi pozmağa çalışırlar. Ancaq anlamırlar ki, bu qərar yoluxmanın qarşısını almağa, insanların məsuliyyətli olmasına və ən əsası isə, insan itkisinin azalmasına nail olmaqdır. Müqayisə yo, faktlara əsaslanaraq tibbin inkişaf etdiyi ölkələr virusa yoluxmuş xəstələr arasında seçim aparmaq məcburiyyətində qalıb, xəstəxanalarda boş yer qalmayıb, yaşı çox olan xəstələr artıq qəbul edilmir, onlar ölümlə üz-üzə buraxılır. Bu, çox acınacaqlı bir vəziyyətdir və belə bir ağır durumun yaranmasına səbəb isə insanların bu virusa vaxtında ciddi yanaşmamasıdır.

Amma Azərbaycan dövləti ölkəmizdə bu cür vəziyyətin yaranmaması üçün bütün imkanlarını səfərbər edib, lakin bu tədbirlərin səmərəli olması üçün cəmiyyəti-

mizin, insanlarımızın da üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Bu gün dövlətin bütün potensialı koronavirus infeksiyası ilə mübarizəyə səfərbər olunub. Azərbaycan həkimi, polisi görünməmiş fədakarlıq göstərir. Amma bu azdır. Çünki görülən tədbirlər insanlarımızın qoyulan qaydalara ciddi riayət etməsi ilə müsbət nəticə verə bilər. Vətəndaşlarımız hər şeydən öncə özlərinin və yaxınlarının sağlamlığını düşünməlidir.

21-ci əsrin Şər qrupları isə xalqın, dövlətin əldə etdiyi uğurlara nəinki sevinmir, hətta düşmən münasibəti bəsləyərək bu nailiyyətin üstünə kölgə salmaq, onu qaralamaq üçün bütün gücünü səfərbər edir. Bununla yanaşı, Azərbaycanın şər-şabata düşmənləri ilə sıx iş birliyi quran şər qrupları ölkəmizin imicini, yüksələn nüfuzunu ləkələməyi sanki özlərinə borc bilirlər. Hələ bu da azmış kimi, şərə, şeytana, iblisə xidmət edən bu kimi idarəlik nümayəndələri "hüquq müdafiəçisi" adı altında simasızlıqlarına maskalar taxmağı da unutmurlar. Onlardan biri də Sülh və Demokratiya İnstitutu maskası, həm də markası altında fəaliyyət göstərən şərbaz "hüquq müdafiəçisi" Leyla Yunus uzun müddət idi ki, yox olmuşdu, səsi çıxmırdı. Necə ki, "Milli Şura"nın növbəti video-qeybət tamaşası ortaya düşdü, səsi batanların "səsinə çıxardı". Necə deyirlər, "gül" vurduların zənn etdilər. Ancaq tryapka oldular, özündə yararsız. Bir də guya ki, indiyədək yığılıqları gapxanada bir ciddi mövzu müzakirəsi aparmışdı ki...

Amma bu dəfə bir qədər fərqli. Yeni budəfəki "zoom buluşmaya radikal düşərgenin, daha doğrusu "Milli Şura"nın tryapkasının ABŞ-dan gözü yuxulu hamını salamlayaraq iqtidarın dialoq təklifinə müsbət cavab verən partiyalar və siyasətçiləri "tryapka" adlandırması da təəccüb doğurmadı. Qabında olanı dedi, daha doğrusu radikal müxalifətin hamısını şərə dəlalət verən tryapkalar saydı və heç ayaqqabı da silməyə lazım olmadığını dedi. Necə deyirlər, sözünü düzü bu idi. Hə, təsəvvür edirsinizmi? Vaxtla bir cəbhədə olduqlarına verdikləri qiymət idi, bu. Dəstədən qalma geri ifadəsinə qüvvət, bu dəfə Şər qüvvənin ortada qalanı Gültəkin Hacıbəyli "buğa söhbəti" eləməyə başladı. Məşədi İbad demişkən: "Heç hənanın yeridirmi?". Yeridir. Sən demə, nə vaxtsa Cəmil Həsənli buna - bizim 5 yaşımızda güldüyümüz - bir əhvalat danışdı. Guya sovet dövrünün hansısa məmuru rayonların birinə gedəndə öküzdü, buğanı inəyin əri adlandırır. Do-

daq qaçırmayacaq qədər primitiv bir lətifəyə qəşş edib gülen Milli Şura "zoom konfransçılar" görəsən həmin anda hansı səviyyədə olduqlarının fərqi deydimirmi? Məsələ, buğainək söhbətinin gülməli olub-olmadığından getmir. Söhbət özünü "ana müxalifət" elan etmiş bir siyasi qurumun müzakirə etdiyi mövzudur. Bir də buna da təəccüb etmək olmaz. Səviyyələri buraya qədərdir.

Belə səviyyənin nümunəsi şər-şabatalı Leyla Yunus "arıqlamış" pul kisəsini "kökəltmək" üçün başlayıb sosial şəbəkələrdən çağırışlar etməyə əməsin". Ölkəyə gəlməz isə özü kimi xəyanətkar, satqın şər mətbuatına çıxdı və bəyan etdi ki, bəzi məsələlərdən (?-H.R.) "narahat" və "narazıdır". Əslində, belə də olmalı idi...Məgər nə zaman belə olmayıb axı? Qrantlara hər şeylərini satan şər viruslardan soruşmaq istərdik ki, ay şərlər "xatunu" Leyla Yunus, nəyə görə sən bu ölkədə heç olmasa bir il davamlı şəkildə yaşayırısan və ayrı-ayrı zamanlarda səsin ümumiyyətlə gəlmir? İndi koronavirusun tüğyan ediyini görüb zənn etdiniz ki, "məqamdır, böhtan nə qədər imkan varsa bu hakimiyyəti şərilməyin məqamıdır. L.Yunus da deyib ki, "evdə qalmaq yox, evdən çıxıb mitinq meydanına yürümək" deməklə, satqın Qənimət Zahidin sözünə "qüvvət verərək" deyib ki, bu hakimiyyəti şərləməklə bu hakimiyyətdən yaxa qurtara bilirik" iddiası ilə çağırışlar edir. Bu nə birinci, nə də sonuncu haldır. Satqın satqının, əxlaqsız əxlaqsızın yanında olar.

Leyla Yunus - satqın və abırsız məxlüğün "həyat fəlsəfəsi"!

Cəmiyyət isə belə "həyat fəlsəfələrini" çoxdan görüb. Hətta, vaxtilə Leyla Yunusun yolunu gədən bəziləri şərə xidmət etdiklərini anlayaraq, ziyanlı yollarından geri dönüblər. Leyla Yunus öz qalıt ortada tək və bu təklif əslində ona sərf edir. Çünki daha Arzu Abdullayeva, Səidə Qocamanlı, Novella Cəfəroğlu və digərləri illər öncə atdıqları bu kimi addımlarını daha atmırlar. Çünki şər xeyirə qalib gəlmişdi. Amma Leyla Yunusun gəriyə qayıtməsi mümkündür. Çünki bu zamanda hakimiyyətin gördükləri işi daima şərləmək Leyla Yunusun qanına hopub. Erməni xislətli Şər virusunun qanında pislik, ölkədə çətin durumun olmasına həmişə sevinib. Ancaq bu gün 17 illik düşünlümlü addımlara Azərbaycanı idarə edən dövlət başçımızın bütün uğurlarını görür, inanır və dəstəkləyir. Bax, budur Xeyir qüvvənin uğurlu işləri.

"Biz, bu sınaqdan da çıxacağıq". Elə Cənab prezidentin də dediyi kimi, "əgər insanlar özlərini məsuliyyətli apararlarsa və özünü-tüccrid qaydalarına əməl edərlərsə, biz bu xəstəliyin geniş yayılmasının qarşısını ala bilərik".

Evdə qalaq... inanaq - biz bir yerdə güclüyük.

RƏFİQƏ

Tahmasib Novruzov

Dövlət mənim, Dövlət sənin, Dövlət hər kəsin!

Allah müqədir şairimiz Məmməd Araza qəni-qəni rəhmət eləsin. Və ruhu məni bağışlasın ki, onun dillərdə əzbər olmuş məşhur ifadəsinə dəyişiklik etməmişəm. Yeni Məmməd Arazin "Dünya mənim, dünya sənin, dünya heç kimin" kəlamına "əl gəzdirməyim"ə görə deyirəm bunu. Amma bəzi həmvətənlərimə dünyanın deyil, Dövlətimizin və dövlətçiliyimizin bizim həyatımızda nə demək olduğunu anlatmaq istəyi bəynimə düşəndən, fikrimi ifadə etmək üçün bundan dəyərli kəlam tapa bilmədim. Yenə ağzıgöyçəklər deyəcəklər ki, bizə dərs verir. Amma vallah, billah, ətrafımızda baş verənləri görüb, izləyib, mənim mənimlə müzakirəmdən sonra, baxıb görürəm ki, biz hələ də dövlət və dövlətçilik anlayışlarının içindəki fəlsəfi yükü doğru-düzgün anlamaqda çətinlik çəkir, ya da anlasaq belə, fərqi nə varmaq istəmirik.

Təkcə Azərbaycan türkləri deyil, damarında türk qanı daşıyan hər kəsin Türkiyənin "Bozdağ" sinema studiyasının istehsalı olan "Diriliş Ərtoğrul" teleserialını izlədiyinə əminəm (Əslində bu serialı bütün dünya izlədi). Şəxsən mən bu serialın bütün bölümlərini təkrar-təkrar izləmişəm və hər dəfə də dövlətçilik anlayışına yeni bilgiler almışam. Çünki mövcud dövlət problemələri, saray (İndiki zamanımızda hakimiyyət, vəzifə) çəkişmələrinin inceliklərinə qədər təsviri insanda dövlətin əhəmiyyətini anlamaqda və dövlətçilik hissəsinin güclənməsində çox mühüm bilgiler verir. Həmin serialın 82-ci bölümündə Süleyman Şah oğlu Ərtoğrul belə bir cümlə işləyir: "Türkün gücündən qorxan düşmənlərimiz bizə qarşı hər zaman kəndi içimizdən xainlər tapıb qullanırlar"! Tarixi faktlar əsasında istehsal edilmiş serialı izləyənlər, başda Əmir Sadəddin Köpək və Bəypolad (Albasta) olmaqla bu xainlərin necə məhv edildiyinin şahidləridir. Oxucularım üçün maraqlı ola bilər ki, bu serialın bizim indiki dövrümüzə və ya konkret Azərbaycanın indiki durumu ilə nə əlaqəsi? Dünya malı, vəzifə və mənəb ehtirası güclü olan həmin xainlər, isteklərinə nail olmaq üçün hansı xəyanətlərə əl atmırlar? Hətta türkün o dövrdəki ən qatı düşməni olan tapanaçqılarla, moğollarla, Bizansla gizli əlaqələr qurub, öz mənafeləri naminə Selçuqlu dövlətinin, türk obalarının mənafelərini düşmənin ayaqları altına səridilər. Qərribə və faciəvi faktıdır ki, bu gün də Azərbaycanın dövlət və milli mənafelərini beləcə düşmənlərin ayaqları altına sərənələr var. Həm də, nə yazıqlar ki, belələri təkcə hakimiyyətə can atan müxalif adlandırılan qüvvələr daxilində deyil, həm də hakimiyyət içərisində özlərinə yer ala biliblər.

Bu gün ölkə başçısının birbaşa rəhbərliyi altında aparılan inqilabi xarakterli saflaşma və yeni idarəetmə islahatları, təəssüf ki, bunu deməyə əsas verir. On illər boyu bu dövlətdə yüksək vəzifə tutub, özünün iyrenc əməllərinə görə haqlı olaraq kənara itələnen bəzi eks-məmurların bəzi anti-milli müxalif qüvvələrlə birləşərək anti-dövlət fəaliyyətləri, bir vətəndaş olaraq məni hədsiz sarsıdır. Doğudanmı bizdə pula, mala, dövlətə, meşşan həyata o qədər güclü ehtiras var ki, insanlar tutduqları mövqedə, ölkə başçısının dönə-dönə vurğuladığı kimi, xalqın xidmətçisi olmaq əvəzinə, xalqın və dövlətin damarlarındakı qanı sormağa üstünlük verirlər? Ölkədə son iki ildə aparılan inqilabi dəyişikliklər fonunda, hələ də "ağıllanmayan", hələ də meşşan həyatdan əl çəkmək istəməyən, belə həyat üçün də, xalq içində deyildiyi kimi, ağına-bozuna baxmadan çarpmaq, talamaq istəyindən çəkilmək istəməyən bəzi üzqarası məmurların damarlarında axan hansı millətin qanıdır görəsən?

İslam tarixi ilə bağlı bir hədis var. Həvanın qaranlıq vaxtında bir yaxın adamı Həzrət Əli ilə görüşmək istəyir. Həmin şəxs otağa daxil olanda Həzrət Əli durub yerini dəyişir və durarkən qarşısındakı şamı söndürür. Həmin şəxs niyə o şamı söndürdüyünü soruşanda, Həzrət Əli deyir: "O şam beytul-malın (Yəni dövlət xəzinəsinin)şamıdır. Sən isə yanıma dövlət işi üçün gəlməmişəm. Mən beytul-malın şamını qeyri-dövlət işində istifadə etsəm, dövlət malına israfçılıq etmiş olaram!" Məncə ibrətamiz nümunədir. Dövlətin, dövlətçiliyin nə demək olduğunu anlamayıb, dövlət vəsaitini istədikləri kimi dağıdan məmurlar qarşılına gələn sənədlərə imza atıb dövlətin xəzinəsini gərəksiz yerlərə və öz şəxsi maraqlarına xərcləyirlərsə, demək onun dövlət və dövlətçilik haqqında anlayışı sıfıra bərabərdir.

Həmçinin, hər kəs işləmədən, dövlət xəzinəsinə bir manat da olsun xeyir vermədən dövlətdən almaq haqqında düşünürsə və bunun üçün hər cür iyrenc üsullara əl atmaqdan belə çəkinmirsə, demək onun da dövlətçilik anlayışı "yox" a bərabərdir. Hakimiyyətə müxalif olub, bütün fəaliyyətini dövlətin zəifləməsinə yönəldirən siyasi fiqurlardan isə danışmağa dəyməz. Onların bəziləri bunu bilməyərək edirlərsə, bəziləri, yenə Süleyman Şah oğlu Ərtoğrul demiş, məhz içimizdən satın alınan, manqurtlaşdırılan kəslərdir ki, o barədə ölkə başçısının da yaxın günlərdə mesaj verməyə məcbur olması, gerçəkdən çox utançvericidir. Xülasə, mövzu o qədər geniş əhatəli bir mövzudur ki, bu barədə kitablar yazılsa da, fikir bitməz, tükənəz. Mənim konkret olaraq anladığım və cəmiyyətə demək istədiyim odur ki, kimsə dövləti özünün hesab etməməlidir. Və kimsə də dövləti kimsinə hesab etməməlidir.

Dövlət hər kəsindir. Prezidentdən tutmuş sadə peşə adamına qədər hər kəs də dövlətin qayğılarını öz qayğıları, dövlətin əmlakını öz əmlakı, dövlətin problemlərini öz problemi, dövlətin tərəqqisini öz tərəqqisi hesab etməlidir. Əksinə olarsa fərdlər varlına, öz imperiyalarını qura bilirlər. Ancaq arxasında dövlətin gücü olmayan heç bir imperiya əbədi qala bilməz. Bu həqiqəti anlayanda, dövlətin fəlsəfəsini də anlamış olarıq.

Kilsə ermənilər üçün “kiçik Ermənistan” anlamı daşıyır

Kilsə - ermənilər üçün “kiçik Ermənistan” anlamı daşıyır. Onlar yerlərini bərkitmək üçün əvvəllər kilsə qurmağa və orada dini ayinlərdən əlavə millətçilik ruhunda təbliğat aparmağa da başlayırlar. Belə ki, digər kilsələrə iddia irəli sürərək öz “Kiçik Ermənistanlarının” sayını çoxaldır və bu yolda yorulmadan səylə çalışırlar. Belə ki, Gürcüstanda erməni katolik kilsəsi, erməni dini qurumları rəsmi olaraq 465 gürcü məbədinə iddia qaldırıblar.

Ermənilərin gürcü müqəddəs məbədlərinə iddiasının əsasında, guya Gürcüstan ərazisində 650 erməni kilsəsinin olduğunu elmi tədqiqatları ilə araşdıran, erməni tarixini saxtalaşdıran Samvel Karapetyan durur. Ən maraqlısı da odur ki Samvel Karapetyan heç bir əsası olmadan tamamilə yalan məlumatla Vardziya kilsəsini “Vardzunik” adlandıraraq “erməni” abidələri sırasına aid edir. Bu məbədləri ələ keçirmək üçün müxtəlif vasitələrə əl atırlar. Buna misal olaraq, Gürcüstanın cənubunda yerləşən məşhur Vardziya kilsə kompleksində Müqəddəs Məryəm ananın vəfatı ildönümü mərasimində törədilən yanğın göstərmək olar. Bu zaman liberal kütləvi informasiya vasitələri gürcü pravoslav kilsəsini “yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına” əməl etmədiklərinə görə günahlandırmışdılar. Yanğın şam masasının üstünə kiminsə yanan şam qoymasından başlayıb. Bu yanğın nəticəsində kilsə divarlarında onun gürcü mənşəli olduğunu sübut edən unikal freskalar yanğın tullantıları ilə (karbon monoksitlə) örtülərək ziyan görmüşdü. Buradan belə nəticə çıxarmaq olur ki, kimsə bunu bilərəkdən etmişdi. Maraqlısı da odur ki bu yanğında məhz kilsənin gürcü mənşəli olduğunu sübut edən təsvirlər yandırılmışdır. Buradan belə qənaətə gəlmək olur: bunu xüsusi məqsədlə təşkil ediblər ki, kilsənin gürcü mənşəli olduğunu sübut edən ən bariz nümunələri yox etsinlər.

Pərvanə gölü və onun ətrafı bütün Gürcüstan üçün eləcə də hər bir pravoslav gürcü üçün müqəddəs bir yerdir. Öz əhəmiyyətinə görə, bu ölkənin qədim paytaxtı Msxetadır. Çünki Müqəddəs Nino məhz Pərvanə gölünün sahillərindən başlayaraq öz yolunu Gürcüstan ərazisinə salmışdır. Gürcülərin xristianlaşması da o vaxtdan etibarən başlamışdır. Ona görə də bu marşrut üzrə 40 günlük bir ziyarət ənənəsi vardır. Hətta Gürcüstanın prezidenti Salome Zurabşvili də bu yolu zəvvarlarla birlikdə keçmişdir. Tarixən Pərvanə gölü ətrafında heç bir erməni yaşamamışdır. Ermənilərin “Pərvanə gölü” haqqındakı əfsanələri isə uydurulmuş yalanda başqa bir şey deyildir. Erməni köçkünləri burada yalnız 1830-cu ildə peyda olmuş və qədim gürcü kilsələrini mənimsəməyə başlamışlar. Sovet hakimiyyətinin qurulması ilə bu kilsələr tərk edilmiş və ya təsərrüfat obyektlərinə çevrilmişdir. O cümlədən kilsənin olduğu Poka kəndində də ermənilər mal-qara saxlamışlar. Ermənilər prinsipial olaraq gürcülərin ən yaxşı şəkildə qorunan kilsələrini geri qaytarmırlar. Bu gün müqəddəs kilsə ermənilər tərəfindən tövləyə çevrilmişdir. Belə ki, onlar kilsədən ot və ya mal-qaranın saxlanıldığı tövlə kimi istifadə edirlər. Bu barədə “Nəyə görə Cavaxetinin erməni kilsəsi tövlədir?” adlı yazıda qeyd olunur. Digər bir tərəfdən Karanfilyanın “Cavaxın xəzinələri - Pərvanə gölü” adlı yeni filmində “qədim erməni əyaləti”nin tarixi və müasir vəziyyəti haqqında danışılır. Beləliklə də, müəllif filmə Poka kəndindəki faktı qeyd edir. Filməndə görüldüyü kimi yerli ermənilər kilsədən tövlə kimi istifadə edirlər. Müəllif isə bu barədə belə qeyd edir: “Kilsədən tövlə kimi istifadə edilməsi heç də müqəddəslərə xəyanət demək deyildir, əksinə onun xilas olunmasıdır. Çünki Sovet İttifaqının süqutundan sonra Gürcüstan hökuməti dini tikililərin gürcüləşdirilməsi kursunu aparır və erməni məbədlərinin gürcülərə aid olduğunu elan edirdi. Kilsəni hansısa şəkildə məşğul etmək onun xilas olunması üçün yeganə şans idi. İndi kilsə təmir olunur, onun bəzəkləri isə orijinal şəkildə qalmasına imkan verir”. Bundan əlavə qeyd etmək lazımdır ki, filmə Samtsxe-Cavaxetiyanın guya “erməni torpağı” və “Böyük Ermənistan”ın Quqark əyalətinin bir hissəsi olduğunu vurğulayan yalnız fikirlər də səslənir. Əslində isə Samtsxe-Cavaxetinin və xüsusən də Pərvanə gölünün bütün Gürcüstan üçün nə qədər böyük mədəni əhəmiyyətə malik olması həmişə məlumdur. Ermənilər gürcülərə məxsus olan kilsəni vermək üçün əllərindən gələni edirlər. Bu barədə gürcü blogeri David Vartumaşvili de yazır: “Erməni kəndində kişilər və qadınlar üçün iki gürcü monastırı var, hər ikisinə Müqəddəs Nino adını vermişlər. Kişilərə məxsus olan monastır kənddən bir qədər kənardadır, müasir görünüşə malik olduğu üçün turist üçün o qədər də marağı yoxdur. Qadınlar üçün olan monastır isə həmişə məlumdur. Bu monastır yüksəklikdəki tepenin ortasında yerləşir və mühüm tarixə malikdir. Belə ki Gürcüstanın katalikos-patriarxi II İlya hələ 1988-ci ildə kilsənin yanındakı bir kənddə köhnə bir ev əldə etmiş və onu öz adına qeydiyyata keçirmişdi ki sərhəd zonası olan və sərbəst giriş üçün icazə verilməyən bu əraziləri ziyarət edə bilsin. 1992-ci ildə baş rahibə Yelizaveta iki monarx ilə birlikdə monastırın təməlini qoymaq üçün Pokaya gələndə patriarxın evi erməni ailəsi tərəfindən zəbt olunmuşdu. İlk illərdə patriarx və monarxlar məkanı pərdə ilə bölərək bu insanlarla qonşuluq etməyə başladılar. Bu yaşamaq üçün mübarizə illəri idi. Dirçəliş isə yalnız 2001-ci ildə başlandı”. O vaxt Gürcüstan ərazisində erməni təcavüzkarları Abxaziyada gürcüləri öldürür və doğma evlərindən qovurdular. Monastırın əsasını qoyan Gürcüstanın patriarxi və monarxlar qanuni olaraq əldə etdikləri evlərdən istifadə edə bilmirdilər. Yerli ermənilər özbaşına olaraq onlara aid olmayan evləri zəbt etmişdilər və gürcü rahiblərini tam 9 il ərzində bu evlərdən çıxartmağa çalışdılar. Gürcülərin öz yurdlarındakı evlərində yaşamağa haqları yoxdur. Çünki bu, ermənilərin “xoşuna gəlmir” və onlar özge evində yaşamaq istəyirlər. Eyni zamanda Abxaziyada ki digər erməni terrorçuları gürcü qonşularını öldürərək, eləcə də evlərindən qovaraq onların evlərini qənimət kimi ələ keçirmişlər. Həqiqətdə monastırın yerləşdiyi müqəddəs Nino kilsəsi, XI əsr Gürcüstan memarlığının abidəsidir. Gürcü keşişlərinin, rahiblərinin və zəvvarlarının ibadət etmələri üçün heç yerdə yerlərinin olmadığını bilərək ermənilər bir az yaxşı vəziyyətdə olan və damı olan gürcü kilsəsini tövlə kimi istifadə etmişlər. Yaxşı, bir halda ki siz yad kilsəsini ələ keçirdiniz, axı özünüz də orada dua edirsiniz. Nəyə görə müqəddəs yeri təhqir edərək onu mal-qara üçün tövlə etmişiniz? Amma yox. Yerli ermənilərə kilsə Allahın məbədi kimi lazım deyilmiş. Onu sırf qanuni sahiblərinə - gürcülərə vermək üçün tövləyə çevirmişlər. “Erməni xalqının dostluğu və qardaşlığı” məhz bu cürdür. Qeyd etmək lazımdır ki bu təcavüz işğal olunmuş Abxaziyada deyil, bütün ölkə üçün müqəddəs olan yerdə, Gürcüstanın mədəni qəlbində eləcə də xristianlığın yayılmağa başladığı yerdə baş verir. Kənddə məskunlaşan ermənilərin gürcü müqəddəslerini təhqir etməsi dərhal dayandırılmalıdır. Poka kəndində onlar tərəfindən tövləyə çevrilən qədim kilsə gürcü pravoslav kilsəsinə verilməlidir və burada ibadət yenidən bərpa olunmalıdır. Erməni mətbuatının David Qareci monastırına dair süni surətdə qəzəblənmələri ilə yanaşı, eyni zamanda gürcü ibadət-gahlarının ermənilər tərəfindən dağıdılması prosesi də davam etməkdədir. Gürcüstan ictimaiyyətinin diqqətini David Qareci məsələsinə yönəltdiyi bir zamanda erməni millətçiləri Axalkələk bələdiyyəsinin Korxi kəndindəki qədim gürcü kilsəsini qəsdən məhv etmişlər.

Axalkələk bələdiyyəsinin Korxi kəndindəki Müqəddəs Stepan kilsəsinin məhv edilməsi faktını Gürcüstanın Mədəni İrsinin Qorunması üzrə Milli Agentliyi qeyd edir. Sözügedən agentlik kilsədə aparılan işləri vandalizm kimi xarakterizə edərək bu barədə rəsmi feysbuk səhifələrində məlumat verirlər. Mədəni İrsin Qorunması üzrə Milli Agentliyin əməkdaşları, işlərin icazəsiz olaraq həyata keçirildiyini öyrənmişlər. Gürcüstanın “Mədəni İrsin Öyrənilməsi haqqında” qanununun 30-cu maddəsi əsasında vətəndaş cəmiyyəti Yurik Tsarukyanı gördüyü işləri düzəltmək və mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq aşağıdakı tələbləri yerinə yetirmək barədə yazılı xəbərdarlıq

göndərmişdir:
? O abidənin bütün növ işlərinə dərhal dayandırılmalı idi (təməl işləri istisna olmaqla).
? Mütəxəssislərin nəzarəti altında kilsənin təməli dəmir-betonla möhkəmləndirilməli idi. Proses hesabat üçün videoya çəkilməli idi.
? Bir ay müddətində qalan işlərin görülməsi üçün Mədəni İrsin Qorunması üzrə Milli Agentlikdən icazə alınmalı idi.
Agentliyin yazdığına görə, Yurik Tsarukyan tikintiyə görə razılığın alınmasına dair tələbləri yerinə yetirməkdən imtina etdi. Agentlik, Gürcüstanın İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 88-ci maddəsinin 1-ci bəndinə uyğun olaraq, hesabat hazırlayaraq Yurik Tsarukyanı 5,000 ləri həcmində cərimə etdi.
Ancaq buna baxmayaraq Gürcüstan məbədinin dağıdılması davam etdi. Agentliyin yazdığına həmçinin qeyri-rəsmi məlumatlarına görə, xəbərdarlıq və cərimələrə baxmayaraq, kilsədəki işlər icazəsiz davam edir. Bunun artıq cinayət məsuliyyətinin olması erməni vandallarını dayandırmır. Agentliyin işçiləri isə hüquq qaydalarının pozulması faktını araşdırmağa davam edəcəklər.
Qeyd etmək lazımdır ki Gürcüstandakı Erməni Apostol Kilsəsinin Tiflisdəki erməni millətçiləri, Korxi kəndindəki kilsəni rəsmi olaraq iddia etdikləri 442 Gürcüstan kilsəsinin siyahısına daxil etmiş və ermənilərə aid olduğunu iddia etmişlər.
Bu kilsə Axalkələk bələdiyyə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

göndərmişdir:

? O abidənin bütün növ işlərinə dərhal dayandırılmalı idi (təməl işləri istisna olmaqla).

? Mütəxəssislərin nəzarəti altında kilsənin təməli dəmir-betonla möhkəmləndirilməli idi. Proses hesabat üçün videoya çəkilməli idi.

? Bir ay müddətində qalan işlərin görülməsi üçün Mədəni İrsin Qorunması üzrə Milli Agentlikdən icazə alınmalı idi.

Agentliyin yazdığına görə, Yurik Tsarukyan tikintiyə görə razılığın alınmasına dair tələbləri yerinə yetirməkdən imtina etdi. Agentlik, Gürcüstanın İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 88-ci maddəsinin 1-ci bəndinə uyğun olaraq, hesabat hazırlayaraq Yurik Tsarukyanı 5,000 ləri həcmində cərimə etdi.

Ancaq buna baxmayaraq Gürcüstan məbədinin dağıdılması davam etdi. Agentliyin yazdığına həmçinin qeyri-rəsmi məlumatlarına görə, xəbərdarlıq və cərimələrə baxmayaraq, kilsədəki işlər icazəsiz davam edir. Bunun artıq cinayət məsuliyyətinin olması erməni vandallarını dayandırmır. Agentliyin işçiləri isə hüquq qaydalarının pozulması faktını araşdırmağa davam edəcəklər.

Qeyd etmək lazımdır ki Gürcüstandakı Erməni Apostol Kilsəsinin Tiflisdəki erməni millətçiləri, Korxi kəndindəki kilsəni rəsmi olaraq iddia etdikləri 442 Gürcüstan kilsəsinin siyahısına daxil etmiş və ermənilərə aid olduğunu iddia etmişlər.

Bu kilsə Axalkələk bələdiyyə-

sinin kilsələri arasında sayca 33-cüdür. 1830-cu illərdəki Korxi və Surb Stepanos (Surb Qriqor Lusavoriç) 1884-1890-cı illərdə bərpa olunmuşdur - bu məlumat rəsmi Ermənistanın iddiasına əsaslanır. Lakin bu məlumat tamamilə yalandır. Çünki Korxi kilsəsi orta əsrlərdə tikilmiş bir gürcü kilsəsidir ki o zamanda da Samtsxe-Cavaxetiyada heç bir erməni yox idi.

1830-cu ildə kilsə ermənilər tərəfindən tutulmuşdur. 1884-1890-cu illərdə ermənilər tərəfindən ələ keçirilən gürcü kilsələrində təmir işləri aparılmış, kilsələrin gürcülərə mənsub olduğunu isbat edən dəlillər məhv edilmiş, yerinə isə erməni yazısı olan saxta daşlar qoyulmuşdur.

Buna baxmayaraq, Gürcüstanın Mədəni İrsinin Qorunması üzrə Milli Agentliyinin mütəxəssisləri kilsəni araşdırmağa başladılar zaman dərhal Korxi kəndindəki kilsənin gürcülərə aid olduğunu təsbit etmişlər. Ermənilər isə onu erməni adlandıraraq yerinə guya ermənilərə aid olduğunu sübut edən saxta daşlar qoymuşlar. Bu isə XIX əsrin sonunda, ermənilər tərəfindən Gürcüstan kilsələrini kütləvi şəkildə mənimsənilməsi dövründə baş vermişdir. Kilsənin təməlinin və divarlarının gürcülərə mənsub olmasını istənilən mütəxəssis sübut edə bilər. Bundan əlavə, 1890-cı ildəki təmiri dövründə vəhşicəsinə dağıdılmış məbəddə kompleksinin məzar daşlarını ermənilər mənimsəmişlər.

Vahid Öməröv,
f.ü.f.d.,dos.

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

7 iyul

Son səhifə

Evdən pul və mobil telefon
oğurlayan şəxs yaxalanıb

“Barselona”
prezidentindən
Messi açıqlaması

“Barselona”nın prezidenti Xosep Bartomeu kapitan Lionel Messinin komandadan ayrılacağı haqda yayılan xəbərlərə münasibət bildirib. “Barselona” rəhbəri “goal.com”a açıqlamasında bu barədə argentinli oyunçu ilə danışdığını açıqlayıb:

“Onunla söhbət etdik. Təfərrüatlara girməyəcəyəm, ancaq Lionel bir neçə dəfə karyerasını “Barselona”da bitirəcəyini söylədi. Klubun inkişafına yönəlmişik, bir çox oyunçu ilə danışmaq aparırıq. Messi davam etmək istəyir və sona qədər burada qalmaq planlaşdırır. Qarşıda illər çoxdur və biz ondan çoxlarının gözlədiklərindən daha uzun müddət zövq alacağıq”.

Qeyd edək ki, İspaniya mətbuatının yazdığına görə, Messi Bartomeu ilə münasibətdir və özünün yox, klub rəhbərinin “Barselona”ni tərk etməsini istəyir. Messi bu mövsüm La Liqada 29 matçda 22 qol vurub, 20 məhsuldar ötürmə edib. Onun klubu ilə müqaviləsi 2021-ci ilin iyununa qədərdir.

İbn Sinadan
qızıla bərabər
məsləhətlər...

Müasir təbabətin banisi adlandırılan məşhur loğman Əbu Əli İbn Sina 270-dən çox əsərin müəllifidir. Onun bir sıra məsləhətləri əslər keçəndən sonra da öz aktuallığını saxlayır. “Fikriyat.com” saytına istinadla bu məsləhətlərdən bəzilərini təqdim edirik:

1. Yay vaxtı turşməzə yeməklər, məsələn, tam yetişməmiş üzüm yeyin. Nar şirəsi, tam yetişməmiş üzüm şirəsi için, hind xurması yeyin.

2. Kökəldilmiş heyvanların etini yeməkdən çəkinin, çünki bu, ödəşməsi ifrazını artırır. Payızda qarpız və üzüm yeyin, çünki belə yeməyin heç bir ziyanı yoxdur.

3. Müalicəvi prosedurların ən xeyirliyi hamamdır. Acqarına hamamda yuyunmaq insanı zəiflədir.

4. Kükürlü su ağrıları azaldır, sinirləri möhkəmlədir, çibən və yaraları sağaldır, dəridəki lekələri ağardır, mədəni zəiflədir, cinsi həvəsi azaldır.

5. Təzyiqiniz yüksək olduqda balqabaq şirəsi için. Ürəyi möhkəmlətmək üçün.

6. Payızda duzlu və quru yeməklərdən tam imtina edin. Belə yeməklər insanlarda müxtəlif xəstəliklərə fəsad verir. Duzlu pendir, duzlu balıq, ümumiyyətlə, bütün duzlu yeməklər zərərliyədir.

7. Tərkibində dəmir olan su iştahı artırır, dalaq xəstəliklərindən əziyyət çəkənlərə yaxşı təsir göstərir, cinsi həvəsi artırır, mədədə ağırlığı aradan götürür.

8. Dadlı və isti xörəklər ödəşməsi artırır. Buna səbəb onların çox isti olmasıdır. Belə yeməklərin faydalı cəhəti isə mədə-bağırsaq traktının işini fəallaşdırmasıdır.

9. Ürəkdöyünmə zamanı keşniş toxumu yeyin. Onurğanızda ağrı hiss edəndə cüce bulyonu için.

10. Müalicəsi olmayan xəstəlik yoxdur. Yalnız iradəsiz insanlar var. Faydasız bitki yoxdur, sadəcə onun faydalı cəhətləri hələ öyrənilməyib.

UEFA Çempionlar
Liqası barədə qərar
verdi

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında 1/8 final mərhələsinin cavab oyunları neytral meyda keçiriləcək. İspaniyanın nüfuzlu “AS” nəşrinin yazdığına görə, UEFA ev sahibi komandalardan rəqiblərini doğma meyda qəbul etməsinə razılıq verib. Bu barədə iyulun 10-da rəsmi açıqlama verəcəyi gözlənilir.

Qeyd edək ki, UEFA daha əvvəl koronavirus pandemiyasına görə Çempionlar Liqasının oyunlarının 1/4 final mərhələsindən “8-lər finali” formatında Portuqaliyanın paytaxtı Lissabonda keçirilməsinə qərar verib. Xatırladaq ki, 1/8 finalın cavab matçında “Mançester Siti” “Real”ı (ilk oyun -2:1), “Yuventus” “Lion”u (ilk oyun -0:1), “Barselona” “Napoli”ni (ilk oyun 1:1), “Bavariya” isə “Çelsi”ni (ilk oyun -3:0) qəbul edəcək.

İranda bir gündə 160
nəfər koronavirusdan
öldü

İranda koronavirus epidemiyası tüğyan edərək can almaqda davam edir. Son 24 saat ərzində İranda 2613 nəfərin virusa yoluxması aşkar edilib, 160 nəfər həyatını itirib. İranın Səhiyyə Nazirliyinin yaydığı məlumatda deyilir ki, bununla da ümumilikdə yoluxanların sayı 243 min 51 nəfər, ölənlərin sayı isə 11 min 731-ə çatıb.

Xüsusi xəstəxanalarda müalicə alaraq sağalan 204 min 83 nəfər evə buraxılıb. Müalicəsi davam edən 3201 xəstənin vəziyyəti ağır olaraq qalır.

Nazirliyin açıqlamasında qeyd olunur ki, Xuzistan, Kürdüstan, Hörmüzgan, Şərqi və Qərbi Azərbaycan, Elam, Xorasan, Kirmanşah və Buşəhr vilayətlərində vəziyyət daha ağırdır.

İranda koronavirusa qarşı mübarizə mərkəzinin nümayəndəsi doktor Məsud Mərdani bildirib ki, 18 milyon insan virusa yoluxub ki, bu da əhəlinin 20 faizi deməkdir. İranın Sənaye Nazirliyi isə tibbi maska ixracını qadağan edib.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600